

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167, z późn. zm.), zwana dalej również „ustawą”, „ustawą o pomocy” lub „ustawą specjalną”, została uchwalona w celu stworzenia szczególnej regulacji prawnej zapewniającej doraźną podstawę prawną do legalnego pobytu obywatelom Ukrainy, którzy w wyniku działań wojennych zostali zmuszeni do opuszczenia swojego kraju pochodzenia. Dotychczasowe, ponad dwuletnie stosowanie ustawy przyniosło doświadczenia wskazujące na potrzebę kolejnej jej nowelizacji, polegającej na doprecyzowaniu niektórych jej przepisów, zmianie części przyjętych rozwiązań, a także uzupełnieniu jej o nowe regulacje.

Dodatkowo decyzją wykonawczą Rady (UE) 2023/2409 z dnia 19 października 2023 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382, przedłużono ochronę tymczasową udzielaną wysiedleńcom z Ukrainy do dnia 4 marca 2025 roku, co wymaga wprowadzenia stosownych zmian do ustawy, przy uwzględnieniu długości roku szkolnego. Dlatego też projektowana ustawa przedłuża okres obowiązywania ochrony tymczasowej w Rzeczypospolitej Polskiej do dnia 30 września 2025 r. Dodatkowym uzasadnieniem dla przedłużenia obowiązywania ustawy do dnia 30 września 2025 r. jest zapewnienie, sprawnego i nieobciążającego dodatkowo organów administracji rządowej, procesu przechodzenia przez obywateli Ukrainy, korzystających obecnie z ochrony czasowej, na pobyt czasowy.

Przedłużenie obowiązywania ustawy o pomocy.

W związku z powyższym kluczowa projektowana zmiana sprowadza się do przedłużenia do dnia 30 września 2025 r. okresu, w którym pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Ukrainy, którzy przybyli na to terytorium w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, jest uznawany za legalny (**zmiana art. 2 ust. 1 i 2 ustawy**) oraz związanego z tym dostępu do świadczeń zdrowotnych, świadczeń rodzinnych i socjalnych, świadczeń wypłacanych przez ZUS oraz możliwości pobytu w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Obecnie okres, w którym pobyt obywateli Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny (obywateli Ukrainy korzystających na tym terytorium z ochrony czasowej poprzez instytucje ustawy specjalnej) kończy się z dniem 30 czerwca 2024 r., co zostało ukształtowane przepisami ustawy z dnia 9 lutego 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. poz. 232). Jak wyżej

wspomniano decyzja wykonawcza Rady (UE) 2023/409 z dnia 19 października 2023 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382, wydana na podstawie art. 4 ust. 2 dyrektywy 2001/55/WE (weszła w życie z dniem 13 listopada 2023 r.) dokonała przedłużenia okresu udzielania tej ochrony do dnia 4 marca 2025 r. W ocenie projektodawcy zasadne jest, aby wykonanie zobowiązań wynikających z dyrektywy 2001/55/WE, w odniesieniu do tych cudzoziemców, którzy objęci są zakresem przepisów ustawy specjalnej, odbyło się poprzez wydłużenie funkcjonowania instytucji uregulowanych w tej ustawie przy jednoczesnym uwzględnieniu długości roku szkolnego oraz możliwości sprawnej zmiany statusów pobytowych obywateli Ukrainy.

Projekt przewiduje ponadto przedłużenie do dnia określonego w art. 2 ust. 1:

- a) okresu, w którym organ gminy może upoważnić pracowników administracji publicznej lub jednostek organizacyjnych danej gminy, zgłoszonych przez ich pracodawców jako wolontariuszy do wykonywania czynności wynikających z art. 4 ustawy i art. 10 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191, z późn. zm.),
- b) okresu, w którym dopuszcza się tymczasowe wykorzystanie oddanego do użytkowania obiektu budowlanego, na potrzeby zamieszkania zbiorowego obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy (zmiana art. 12a ust. 1 ustawy),
- c) okresu ważności wizy krajowej obywatela Ukrainy oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego obywatelowi Ukrainy, terminu do opuszczenia przez obywatela Ukrainy terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz terminu dobrowolnego powrotu obywatela Ukrainy, okresu ważności kart pobytu, polskich dokumentów tożsamości cudzoziemca oraz dokumentów „zgoda na pobyt tolerowany” wydanych obywatelom Ukrainy, okresu, w którym pobyt obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie: wizy Schengen wydanej przez organ polski, wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen, dokumentu, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 3, z późn. zm.), wydanego przez właściwy organ innego państwa obszaru Schengen, albo innego dokumentu pobytowego wydanego przez organ tego państwa, uprawniającego do podróży po terytorium innych państw tego obszaru oraz w ramach ruchu bezwizowego uznaje się za legalny, okresu niestosowania art. 142 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2023 r. poz. 519, z późn. zm.) w postępowaniach w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej (zmiana art. 42 ustawy),
- d) okresu, w którym udziela się obywatelowi Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy na okres 6 miesięcy, licząc od dnia wydania decyzji, w przypadku gdy nie spełnia on wymogów udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu lub okoliczności, które

są podstawą ubiegania się o to zezwolenie, nie uzasadniają jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące, lub wobec obywatela Ukrainy zachodzą okoliczności uzasadniające odmowę udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy inne niż określone w art. 100 ust. 1 pkt 2–5 lub art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (zmiana art. 42a ust. 1 ustawy),

- e) okresu, w którym można nie wszczynać, w przypadkach, o których mowa w art. 302 ust. 1 pkt 1–8 i 10–16 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu wobec obywatela Ukrainy, a wszczęte postępowanie w tej sprawie umorzyć, jeżeli przemawia za tym ważny interes tego obywatela (zmiana art. 42b ustawy),
- f) okresu, w którym minister właściwy do spraw zdrowia może nadać numer odpowiadający numerowi prawa wykonywania zawodu na wniosek lekarza albo lekarza dentystry, który uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w art. 9 ust. 7 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2023 r. poz. 1516, z późn. zm.), i zgłosił zamiar udzielania świadczeń zdrowotnych obywatelom Ukrainy (zmiana art. 63),
- g) okresu, w którym bieg terminów na załatwienie spraw dotyczących udzielenia cudzoziemcowi: zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej; zmiany: zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji; cofnięcia cudzoziemcowi: zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej – w postępowaniach prowadzonych przez wojewodę nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres (zmiana art. 100d ustawy).

Skutkiem zmian i przedłużenia obowiązywania art. 2 ust. 1 i 2 ustawy specjalnej do dnia 30 września 2025 r. stanie się to, że ust. 10 i 11 w art. 2, które dotyczą pobytów uznawanych za legalne określonych grup obywateli Ukrainy w okresach odpowiednio do dnia 31 sierpnia 2024 r. oraz 30 września 2024 r. staną się bezprzedmiotowe, w konsekwencji czego powinny podlegać uchyleniu.

Rozszerzenie zakresu podmiotowego ustawy.

Zmiana **art. 1 ust. 2** ustawy ma na celu rozszerzenie zakresu podmiotowego kategorii cudzoziemców, którzy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą korzystać z ochrony czasowej (tzw. tymczasowej ochrony) w oparciu właśnie o przepisy ustawy specjalnej. Instytucja tymczasowej ochrony, o której mowa w art. 2 lit. a dyrektywy Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony

na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz. Urz. UE L 212 z 07.08.2001, str. 12; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 4, str. 162), zwanej dalej „dyrektywą 2001/55/WE”, która to po raz pierwszy została uruchomiona w odniesieniu do masowego napływu wysiedleńców z terytorium Ukrainy w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na to państwo rozpoczętą w dniu 24 lutego 2022 r. na mocy decyzji wykonawczej Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzającej istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującej wprowadzeniem tymczasowej ochrony (Dz. Urz. UE L 71, z 4.3.2022, str. 1–6), zwanej dalej „decyzją 2022/382”, została do prawa polskiego wdrożona dwutorowo. Zdecydowana większość (w znaczeniu liczbowym) cudzoziemców objętych zakresem podmiotowym art. 2 decyzji 2022/382 (przede wszystkim obywatele Ukrainy oraz określone członkowie ich rodzin, w szczególności ich małżonkowie) pozostaje objęta zakresem podmiotowym ustawy specjalnej. Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawa określa szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis art. 2 ust. 1 oraz ust. 2 ustawy specjalnej ustanawia podstawę prawną dla uprawnienia pobytowego dla wymienionej tam kategorii cudzoziemców, którego treścią jest pobyt tych osób na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznawany za legalny, aktualnie w okresie do dnia 30 czerwca 2024 r.

W odniesieniu do cudzoziemców objętych zakresem art. 2 decyzji 2022/382, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy o pomocy, to korzystają oni z ochrony czasowej w ramach ogólnych instytucji wdrażających dyrektywę 2001/55/WE, uregulowanych w przepisach ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1504), zwanej dalej „ustawą o udzielaniu ochrony”. Z art. 106 ust. 4 ustawy o udzielaniu ochrony wynika jej subsydiarność względem ustawy specjalnej, względnie innych tego rodzaju ustaw, jeżeli byłyby uchwalane w związku z podobnymi masowymi napływami wysiedleńców. Zgodnie zaś z art. 107 ust. 1 ustawy o udzielaniu ochrony – ochrony czasowej udziela się na podstawie i w granicach określonych w decyzji Rady Unii Europejskiej, przez okres określony każdorazowo w tej decyzji (obecnie takimi decyzjami są: decyzja 2022/382 – regulacja zakresu podmiotowego, oraz decyzja

wykonawcza Rady (UE) 2023/409 z dnia 19 października 2023 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382 (Dz. Urz. UE L 2409, z 24.10.2023, str. 1–2), zwanej dalej „decyzją 2023/409”). Jednocześnie przepis art. 109 ust. 1 ustawy o udzielaniu ochrony ustanawia podstawy do wydania przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców decyzji odmawiającej skorzystania z ochrony czasowej, stanowiące odpowiedniki określonych w art. 28 ust. 1 dyrektywy 2001/55/WE podstaw wyłączenia osoby z tymczasowej ochrony. Poza przypadkiem wydania przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców decyzji o odmowie korzystania z ochrony czasowej, każdej osobie, która objęta jest zakresem odpowiedniej decyzji Rady Unii Europejskiej (obecnie jest to decyzja 2022/382), i wobec której nie stosuje się przepisów odrębnie regulujących jej sytuację prawną jako beneficjenta ochrony czasowej, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców jest obowiązany wydać zaświadczenie potwierdzające korzystanie z ochrony czasowej, które pełni funkcję dokumentu pobytowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 dyrektywy 2001/55/WE.

Projektodawca proponuje rozszerzenie zakresu osób objętych przepisami ustawy specjalnej o dwie kategorie cudzoziemców, tj. o małoletnie dzieci obywateli Ukrainy oraz o małoletnie dzieci małżonków obywateli Ukrainy. W obu przypadkach chodzi o osoby, które same nie posiadają obywatelstwa ukraińskiego i w dzisiejszym stanie prawnym, będąc objętymi zakresem podmiotowym beneficjentów tymczasowej ochrony na podstawie art. 2 ust. 1 lit. c w zw. z art. 2 ust. 4 lit. b decyzji 2022/382, mogą korzystać jedynie z rozwiązań „ogólnych”, przewidzianych w przepisach ustawy o udzielaniu ochrony oraz w przepisach innych ustaw, które odwołują się do posiadania przez cudzoziemca ochrony czasowej. Jednocześnie jednak, na mocy art. 1 ust. 2 ustawy specjalnej, przepisy mają co do zasady zastosowanie do małżonków obywateli Ukrainy, którzy nie posiadają obywatelstwa tego państwa. W ocenie projektodawcy utrzymywanie takiego dualizmu w kształtowaniu sytuacji prawnej nierzadko członków tych samych rodzin, nie ma uzasadnienia. Stąd zaproponowano zmianę brzmienia przepisu art. 1 ust. 2 ustawy specjalnej w kierunku ujęcia w nim również małoletnich dzieci obywateli Ukrainy oraz małoletnich dzieci małżonków obywateli Ukrainy, które to dzieci same nie posiadają obywatelstwa ukraińskiego. Takie rozwiązanie spowoduje, że kolejne kategorie cudzoziemców objętych ochroną tymczasową na mocy art. 2 decyzji 2022/382, będą mogły korzystać z instytucji pomocowych przewidzianych w ustawie specjalnej, i w konsekwencji zostaną wyłączone z zakresu stosowania ogólnych przepisów ustawy o udzielaniu ochrony.

Mając na uwadze zmiany w art. 1 zaproponowano zmianę brzmienia zdania drugiego w art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy, które reguluje sytuację prawną małoletnich cudzoziemców

urodzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. przez matki, które posiadają uprawnienie pobytowe wynikające z art. 2 ust. 1 zdanie pierwsze (obywatelki Ukrainy lub żony obywateli Ukrainy). Zaproponowano zastrzec w tym przepisie – analogicznie jak w art. 1 ust. 2 – że jego zakresem nie są objęte małoletnie dzieci, które posiadają obywatelstwo polskie, jak również małoletnie dzieci, które posiadają obywatelstwo innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej. W ocenie projektodawcy zachowanie spójności poszczególnych przepisów ustawy jest wartością bardzo istotną. Mając zaś na uwadze to, że art. 2 ust. 1 zdanie drugie, tak jak art. 1 ust. 2, dokonują rozszerzenia zasadniczego zakresu podmiotowego ustawy, na który składają się obywatele Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi (art. 1 ust. 1), to zastrzeżenia im towarzyszące powinny być w sposób tożsamy ukształtowane.

Uszczelnienie systemu udzielania pomocy. Dostęp do rynku pracy. Wygaszenie części działań pomocowych.

Projekt przewiduje zmianę określonego w **art. 4** ustawy terminu na złożenie wniosku o nadanie numeru PESEL UKR z 30 dni od dnia przybycia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na „niezwłocznie po przybyciu”. Zmiana ta jest powiązana z uszczelnianiem systemu oraz ze zmianami w art. 12 ustawy specjalnej. Przepis ten ma jedynie charakter instrukcyjny i nie nakłada na obywateli Ukrainy żadnych sankcji za nie złożenie wniosku. Ze względu na obowiązek posiadania ważnego dokumentu podróży mogą zdarzyć się przypadki, w których ten termin uzyskania PESEL UKR będzie dłuższy niż obecne 30 dni. Proponowana zmiana w art. 4 ust. 3a i ust. 9 pkt 1 ustawy specjalnej obniża wiek osób, od których pobierane są odciski palców do 6. roku życia. Zmiana ma na celu skorelowanie regulacji dotyczących pobierania danych przechowywanych w rejestrze obywateli Ukrainy, o którym mowa w art. 6 ustawy z regulacjami dotyczącymi wydawania kart pobytu. W przypadku kart pobytu odciski palców zamieszcza się w dokumentach wydawanych osobom, które ukończyły 6 rok życia. Mając na względzie, że odciski palców pobierane w toku nadawania numeru PESEL obywatelom Ukrainy przekazywane są organowi właściwemu do wydania karty pobytu konieczne jest, dla usprawnienia całego procesu legalizacji pobytu obywateli Ukrainy w Polsce, umożliwienie pobierania odcisków palców do rejestru obywateli Ukrainy od osób, które ukończyły 6. rok życia.

W projektowanej zmianie art. 4 ust. 11 ustawy specjalnej przewidziano odejście od potwierdzania tożsamości przy nadawaniu numeru PESEL w oparciu o różne dokumenty

przedstawiane przez cudzoziemców, także oświadczenie. Oznacza to powrót do zasady potwierdzania tożsamości wyłącznie w oparciu o ważny dokument paszportowy. W ocenie projektodawcy obecnie obywatele Ukrainy nie mają problemu z uzyskaniem dokumentu paszportowego wydawanego przez władze swojego Państwa, a co za tym idzie możliwe jest uszczelnienie procesu weryfikacji tożsamości. W konsekwencji zaproponowano także uchylenie w art. 4 ust. 12 pozwalającego na potwierdzenie tożsamości na podstawie dokumentu unieważnionego. Zmiany w art. 4 ust. 13–16 ustawy są zmianami wynikowymi związanymi z odejściem od możliwości nadania numeru PESEL obywatelom Ukrainy na podstawie oświadczenia. Konsekwencją odejścia od możliwości nadania numeru PESEL na podstawie innych niż ważny dokument podróży dokumentów jest także propozycja dodania w art. 4 ust. 13a–13d. Przepis art. 4 ust. 13a ustawy zobowiązuje obywateli Ukrainy do potwierdzenia swojej tożsamości w dowolnym organie gminy w przypadku, gdy ich numer PESEL nadany został w oparciu o inny dokument niż ważny dokument podróży. Dane dotyczące nowego dokumentu podróży zarejestrowane zostaną w rejestrze PESEL. Zmiana jest istotna w szczególności z punktu widzenia możliwości ubiegania się o kartę pobytu, co wymaga potwierdzenia swojej tożsamości w oparciu o ważny dokument podróży. Dopiero zarejestrowanie danych nowego dokumentu podróży w rejestrze PESEL pozwoli na ubieganie się o kartę pobytu, gdyż oznaczać będzie dokonanie przez obywatela Ukrainy potwierdzenia swojej tożsamości. W projektowanym art. 4 ust. 13b przewidziano, że dotyczy on także osób, którym numer PESEL nadany został co prawda w oparciu o dokument podróży lecz był on dokumentem nieważnym lub utracił już ważność.

Obowiązek ten nie będzie natomiast dotyczył osób, które dokonały rejestracji zmiany swojego dokumentu na ważny dokument podróży do dnia wejścia w życie ustawy. Natomiast w dodawanym w art. 4 ust. 13d przewidziano, że w przypadku uzyskania karty pobytu we wprowadzanym ustawowo trybie, status UKR zostanie automatycznie zmieniony na status CUKR bowiem osoba uzyska nowy tytuł pobytowy umożliwiający jej legalny pobyt w Polsce w miejsce ochrony czasowej.

Propozycja zmiany art. 4 ust. 17b jest związana z koniecznością zachowania w rejestrze PESEL pełnej historii w zakresie posiadanego statusu cudzoziemca.

Propozycja dodania w **art. 4 ust. 17ba** wynika ze zdiagnozowanej w praktyce organów, realizujących zadania związane z nadawaniem numeru PESEL ze statusem UKR oraz zarządzaniem tym statusem, sytuacji dotyczącej występowania w niektórych przypadkach braku automatycznej zmiany statusu, o której mowa w art. 4 ust. 17a, jak również konieczności

przywracania statusu UKR z innej przyczyny, niż potwierdzenie przez osobę, że jej pobyt poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej nie trwał dłużej niż okres, o którym mowa w art. 11 ust. 2. Powyższe wymaga wskazania w ustawie specjalnej organu właściwego do odnotowywania w rejestrze PESEL zmiany statusu UKR w tego typu przypadkach.

W **art. 4 w ust. 17b i 17h** zaproponowano doprecyzowanie daty rejestracji statusu UKR w przypadku jego przywrócenia oraz ponownego nadania. Zmiany te są istotne z punktu widzenia działania urzędów gmin i wskazywania prawidłowych dat uzyskania statusu UKR, a w przypadku jego przywracania z uwagi na konieczność zachowania ciągłości jego posiadania.

Zmiana w **art. 4 w ust. 20** jest zmianą wynikową wobec zmiany zaproponowanej w przepisach ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, tj. poszerzenia zakresu danych gromadzonych w rejestrze PESEL o informacje o przyczynie nadania lub utraty statusu UKR. Zmiana jest wynikiem wskazywanych przez Komendę Główną Straży Granicznej problemów w interpretacji zdarzeń związanych z nadaniem lub utratą statusu UKR. Wprowadzenie przyczyny nadania lub utraty statusu pozwoli na lepsze zarządzanie uprawnieniami obywatela Ukrainy w bazie Komendanta Głównego Straży Granicznej. Przyczyny te zostaną zdefiniowane dla urzędników w oparciu o wypracowany z Komendą Główną Straży Granicznej słownik, który będzie zawierać pozycje dedykowane ponownemu nadaniu np. na skutek wjazdu do Polski przez granicę wewnętrzną czy nadania statusu po uprzednim korzystaniu z ochrony czasowej w innym państwie członkowskim UE.

Dodanie w art. 4 ust. 20b i 20c ma na celu precyzyjne określenie zakresu danych przekazywanych z rejestru PESEL i rejestru obywateli Ukrainy do bazy Komendanta Głównego Straży Granicznej na skutek zdefiniowania zmian danych mających wpływ na zarządzanie uprawnieniami obywatela Ukrainy w bazie Komendanta Głównego Straży Granicznej. Zaproponowano, aby wejście w życie zmian w art. 4 ust. 20 i 20c nastąpiło z dniem określonym w komunikacie ministra właściwego do spraw informatyzacji z uwagi na konieczność przygotowania stosownych rozwiązań technicznych.

Projektowane zmiany ustanawiają procedurę umożliwiającą wprowadzenie do rejestru obywateli Ukrainy odcisków palców przez osoby, których odciski palców jeszcze w rejestrze obywateli Ukrainy się nie znalazły a numer PESEL został im nadany. Procedura ta dotyczyć będzie przede wszystkim dzieci, które ukończyły 6. rok życia i związana jest z możliwością uzyskania karty pobytu. W procesie uzyskiwania karty pobytu odciski palców przekazywane

będą z rejestru obywateli Ukrainy co ma uprościć i usprawnić proces wydawania dokumentów. Przepisy przewidują analogiczną możliwość uzupełnienia danych w rejestrze PESEL o wzór podpisu. Dotyczyć to będzie osób, których w dniu nadania numeru PESEL nie obowiązywała konieczność złożenia wzoru podpisu (nie ukończyły 12. roku życia) lecz obecnie w procesie ubiegania się o kartę pobytu niezbędne jest uzyskanie od nich wzoru podpisu (obecnie ukończyły 12. rok życia). Procedura będzie opierać się o dedykowany wniosek zawierający określony przepisami zestaw danych, który zostanie zamieszczony na stronie biuletynu informacji publicznej i będą do niego stosowane analogiczne zasady jak przy wniosku o nadanie numeru PESEL obywatelom Ukrainy. Z wnioskiem będzie można wystąpić do dowolnego organu gminy w kraju, a zadanie uzupełnienia danych w rejestrze obywateli Ukrainy będzie zadaniem zleconym.

Zasadniczym celem zmiany **art. 12** ustawy jest uszczelnienie systemu udzielania pomocy w miejscach zbiorowego zakwaterowania i ograniczenie możliwości nadużywania tego systemu w związku z wygaszeniem z dniem 30 czerwca 2024 r. świadczenia określonego w art. 13 ustawy, a także doprecyzowanie w jakim zakresie Wojewoda może zapewnić pomoc obywatelom Ukrainy. Zrezygnowano z wyszczególnienia takich kwestii jak: przejazdy środkami transportu publicznego, środki czystości i higieny osobistej, organizacja miejsc udzielania doraźnej pomocy medycznej.

Na mocy projektowanych przepisów wojewoda może zapewnić pomoc polegającą na:

- 1) zapewnieniu zakwaterowania zbiorowego, za które uznaje się zakwaterowanie w obiekcie w którym przebywa co najmniej 10 osób lub w obiektach będących własnością lub przedmiotem trwałego zarządu jednostek sektora finansów publicznych, i całodziennego wyżywienia zbiorowego;
- 2) prowadzeniu punktów recepcyjnych;
- 3) zapewnieniu transportu związanego z zakwaterowaniem lub opieką medyczną;
- 4) podjęciu innych działań niezbędnych do realizacji pomocy, po uzyskaniu zgody właściwego ministra.

Obowiązujące przepisy mogły prowadzić do nadużyć poprzez kwalifikowanie jako zwolnionych z opłat z powodu trudnej sytuacji życiowej – osób, które takiej pomocy nie potrzebowały. Dotychczasowa praktyka oceniania przez wybrane urzędy wojewódzkie o zakwalifikowaniu do zwolnień z opłat obywateli Ukrainy z powodu trudnej sytuacji życiowej pokazała, że system przynosi oczekiwane rezultaty i odsetek osób usamodzielniających się

(spośród uchodźców przebywających w miejscach zbiorowego zakwaterowania) jest wyższy. Dlatego też, to wojewoda (działający przy pomocy urzędu wojewódzkiego) powinien być organem właściwym do zwolnienia z partycypacji w kosztach pomocy osób, o których mowa w art. 12 ust. 17c pkt 6. Ocena ta, tak jak dotychczas, będzie dokonywana pod względem humanitarnym.

Projekt jednocześnie gwarantuje utrzymanie wsparcia dla osób, których sytuacja jest na tyle trudna, że jej pozbawienie prowadziło do wykluczenia społecznego, tj.

- 1) posiadają orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności umiarkowanym i znacznym lub orzeczenie równoważne, o którym mowa w art. 5 pkt 1 i 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44);
- 2) ukończyli:
 - a) w przypadku kobiet – 60. rok życia,
 - b) w przypadku mężczyzn – 65. rok życia;
- 3) są kobietami w ciąży lub osobami wychowującymi dziecko do 12 miesiąca życia, na podstawie przedstawionych dokumentów;
- 4) samotnie sprawują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej opiekę nad trojgiem i więcej dzieci, o ile przynajmniej jedno z dzieci nie ukończyło 14 roku życia, na podstawie przedstawionych dokumentów;
- 5) są małoletnim w pieczy zastępczej lub są małoletnimi, na których nie jest pobierane świadczenie wychowawcze;
- 6) otrzymali zgodę właściwego miejscowo wojewody na zwolnienie z partycypacji w kosztach pomocy ze względu na swoją trudną sytuację życiową.

Należy podkreślić, że w przypadku wymienionych powyżej grup możliwość usamodzielnienia się jest bardzo ograniczona.

Ponadto planowane jest wdrożenie specjalnego programu usamodzielniającego dedykowanego osobom opuszczającym miejsca zbiorowego zakwaterowania.

W związku z pojawiającymi się wątpliwościami wprowadzono zapis umożliwiający Wojewodzie kontrolowanie na terenie województwa wszystkich obiektów zbiorowego

zakwaterowania, finansowanych na podstawie art. 12. Przepis ten ma ułatwić sprawowanie przez Wojewodę faktycznego nadzoru nad miejscami zbiorowego zakwaterowania.

Wprowadzono odpowiedni przepis umożliwiający wojewodzie podpisanie umowy z organizacjami pożytku publicznego, które istnieją minimum 24 miesiące i zapewniają zakwaterowanie wyłącznie dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów oraz osób starszych w ośrodkach poniżej 10 osób.

W art. 13 wskazano ostateczny termin w jakim można złożyć wniosek o świadczenie pieniężne za wyżywienie i zakwaterowanie obywateli Ukrainy. Świadczenie przewidziane w art. 13 miało charakter nadzwyczajny i co oczywiste z czasem utraciło swoje pierwotne znaczenie, w związku z czym niniejsza ustawa nie przewiduje kontynuowania po 30 czerwca 2024 r. tej formy wsparcia. Miało ono służyć rekompensacie kosztów, poniesionych głównie przez obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, którzy przyjęli pod swój dach uchodźców wojennych z Ukrainy, zapewniając im nocleg i wyżywienie w okresie, w którym trudno było przygotować i zrealizować opiekę instytucjonalną przez podmioty publiczne. W ostatnich miesiącach liczba wnioskodawców korzystających z tego rozwiązania systematycznie maleje. Ponieważ w obiektach zbiorowego zakwaterowania pozostaje około jednej trzeciej wolnych miejsc, to można założyć, że uchodźcy wojenni znajdujący się obecnie w prywatnych mieszkaniach i domach, wymagający dalej wsparcia, będą mogli skorzystać ze zbiorowego zakwaterowania, które może im wskazać wojewoda na zasadach, określonych w art. 12.

W związku z powyższym właściwe jest kontynuowanie jednego systemu wsparcia w zakresie zakwaterowania, który w znacznie większym stopniu może być monitorowany przez organy administracji publicznej w celu właściwego zapewnienia pomocy dla uchodźców z Ukrainy. Zmiana ta wymagała dodania w art. 68 ust. 2, zgodnie z którym osoba użyczająca lokal może w każdej chwili pisemnie wezwać obywatela Ukrainy do jego opuszczenia, wyznaczając termin na opuszczenie lokalu nie krótszy niż 14 dni. Jednocześnie na wniosek osoby użyczającej lokal lub obywatela Ukrainy, wezwanego do opuszczenia lokalu, wojewoda może zapewnić pomoc, o której mowa w art. 12.

Projektowana zmiana w **art. 14** ma związek z zgłaszanymi na etapie realizacji ustawy wątpliwościami dotyczącymi trybu dochodzenia zwrotu środków przekazanych z Funduszu Pomocy, które zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Zaproponowano jednoznaczne uregulowanie tej kwestii poprzez

odpowiednie odesłanie do przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.) dotyczących zwrotu dotacji (tj. art. 169 ust. 1–6 tej ustawy). Wskazać należy, iż takie odesłanie ujęto w art. 22i ust. 11 ustawy, który wskazuje w kontekście dofinansowania kosztów szkolenia z języka polskiego, iż w przypadku wykorzystania przyznanego dofinansowania kosztu szkolenia, o którym mowa w ust. 1, niezgodnie z przeznaczeniem, pobrania go nienależnie lub w nadmiernej wysokości przepisy art. 169 ust. 1–6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stosuje się odpowiednio.

Zmiana art. 22, dodanie art. 22¹.

W obowiązującym stanie prawnym obywatel Ukrainy, który przebywa w Polsce legalnie, ma swobodny dostęp do polskiego rynku pracy, czyli może podjąć legalnie pracę u każdego pracodawcy w Polsce bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę. Jedynym warunkiem, którego spełnienie jest konieczne, aby praca mogła być uznana za legalną, jest złożenie powiadomienia (tylko elektronicznie) przez pracodawcę w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy, za pośrednictwem portalu – praca.gov.pl. Ponadto, każdy obywatel Ukrainy, który aktualnie przebywa legalnie w Polsce może zarejestrować się jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy, na takich samych zasadach, jak obywatel polski.

Obywatele Ukrainy posiadający dyplom lekarza, lekarza dentystry, pielęgniarki lub położnej mogą otrzymać, za pośrednictwem właściwej okręgowej izby lekarskiej lub okręgowej izby pielęgniarek i położnych, dofinansowanie kosztów szkolenia z języka polskiego.

W projektowanej ustawie zaproponowano zachowanie obecnych zasad dostępu do rynku pracy dla obywateli Ukrainy. Każdy obywatel Ukrainy będzie mógł się zarejestrować w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna w celu szukania pracy. Zachowane zostaną także szkolenia dla lekarzy, pielęgniarek i położnych z języka polskiego. Bez zmian zostanie także możliwość otoczenia opieką nieletnich obywateli Ukrainy przez Ochotnicze Hufce Pracy.

Zmiany są planowane natomiast w zakresie powiadomienia jakie musi złożyć pracodawca zatrudniający obywatela Ukrainy.

Zaproponowano następujące regulacje uszczelniające tę procedurę:

- 1) skrócenie z 14 na 7 dni terminu na przesłanie powiadomienia przez pracodawcę zatrudniającego obywatela Ukrainy – dotychczas termin 14-dniowy był nadużywany, co potwierdzały kontrole;

- 2) konieczność złożenia kolejnego powiadomienia o zatrudnieniu obywatela Ukrainy w przypadku gdy:
 - a) zmienił się rodzaj umowy pomiędzy podmiotem powierzającym wykonywanie pracy a obywatelem Ukrainy, lub
 - b) zmieniło się stanowisko lub rodzaj wykonywanej pracy, lub
 - c) zmniejszono wymiar czasu pracy lub liczbę godzin pracy w tygodniu lub miesiącu określony w powiadomieniu, lub
 - d) obniżono miesięczną lub godzinową stawkę wynagrodzenia określoną w powiadomieniu.

3) wymóg wskazywania w powiadomieniu o zatrudnieniu obywatela Ukrainy co najmniej minimalnego wynagrodzenia o pracę lub minimalnej stawki godzinowej – dotychczas obserwowane było wpisywanie wynagrodzenia niższego niż minimalne.

Proponowane uszczelnienie przepisów wynika ze zgłaszanych przez Straż Graniczną oraz Państwową Inspekcję Pracy nieprawidłowości zauważonych podczas kontroli. Wprowadzenie tych przepisów przyczyni się do lepszej ochrony pracowników na rynku pracy, w szczególności uchroni ich przed wyzyskiem i nadużywaniem ich słabszej pozycji. Wprowadzenie minimalnego wynagrodzenia, zapewni ochronę także obywatelom polskim przed wypychaniem ich z rynku pracy. Pomimo regulacji ogólnych nakazujących wypłatę każdemu pracownikowi co najmniej minimalnego wynagrodzenia, w sytuacji obywateli Ukrainy obserwowane były praktyki obchodzenia tych przepisów.

Przepis art. 22 ust. 6 dotyczy pracodawców, którzy zamierzają kontynuować powierzanie pracy cudzoziemcowi na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę o którym mowa w art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. ustawy o cudzoziemcach udzielonego w celu złożenia powiadomienia, jeżeli rozpoczęcie pracy nastąpiło wcześniej na innej podstawie (np. zezwolenia na pracę, oświadczenia, pracy w procedurze uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy i pracę). Nowe rozwiązanie nie będzie wymagało aby w przypadku kontynuacji podmiot był zmuszony do rozwiązania umowy o pracę z cudzoziemcem i zawarcia nowej umowy. Powiadomienie w takim przypadku powinno zostać złożone w ciągu 7 dni od dnia, w którym cudzoziemiec poinformował pracodawcę o doręczeniu mu decyzji w sprawie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę,.

W przypadku zezwoleń na pobyt czasowy i pracę, o których mowa w art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach stroną postępowania jest wyłącznie cudzoziemiec, co oznacza, że informację o udzieleniu tego zezwolenia podmiot powierzający pracę może

uzyskać tylko od cudzoziemca. W celu zapobiegania nadużyciom związanym z powierzaniem pracy cudzoziemcom w tym trybie - ust. 6 nakłada na cudzoziemca obowiązek powiadomienia pracodawcy o otrzymaniu decyzji w sprawie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę w terminie 7 dni liczonych od dnia jej doręczenia. Przepis przewiduje, że praca w tym okresie jest uznawana za legalną. W przypadku gdy cudzoziemiec nie dopełni obowiązku przekazania informacji o doręczeniu decyzji pobytowej we wskazanym terminie – cudzoziemiec nie będzie uprawniony do wykonywania pracy na podstawie art. 22 ustawy zmienianej (w trybie kontynuacji pracy – bez rozwiązania dotychczasowej umowy).

Zgodnie z art. 22 ust. 7 projektu wojewoda będzie obowiązany informować cudzoziemca o wymogu poinformowania pracodawcy o otrzymaniu decyzji w sprawie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę wydanego w związku z pracą na podstawie powiadomienia.

W związku ze zmianą polegającą na skróceniu z 14 na 7 dni terminu na przesłanie powiadomienia przez pracodawcę zatrudniającego obywatela Ukrainy, w projekcie zawarto przepis przejściowy, który zapewni dalszy bieg terminów jako 14-dniowych, jeżeli rozpoczął się przed wejściem w życie przyszłej ustawy nowelizującej.

Dodawany art. 22¹ stanowi powtórzenie obecnego art. 22 ust. 6 i 7. Wyodrębnienie ww. regulacji w odrębny przepis ma charakter legislacyjny i wynika z nadania nowego brzmienia art. 22. Wprowadzona zmiana nie ma wpływu na sytuację prawną obywateli Ukrainy już zarejestrowanych lub starających się o rejestrację w urzędach pracy.

Uchylenie w art. 25 ust. 3a i dodanie art. 25¹ ust. 2.

Specyfika ww. grup, a przede wszystkim ich liczebność, zbliżona (a często przewyższająca) do liczby dzieci w polskich placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej wymaga jasnego określenia organu sprawującego nadzór nad tymi grupami, na poziomie samorządu powiatowego.

Zmiany w art. 25 ust. 6 i 7.

Pozostawienie obecnych zasad w stosunku do dzieci przebywających w Polsce, które są w ukraińskiej rodzinnej pieczy zastępczej wynika z tego, że ukraińskie rodziny zastępcze przebywające w Polsce, składają się bardzo często z 1 dziecka i 1 opiekuna, a więc są to bardzo małe grupy. Z uwagi na to nie ma potrzeby organizowania dla nich miejsc zbiorowego zakwaterowania. Nadzór OPS, przy wsparciu ze strony PCPR, w przypadku tak małych grup wydaje się optymalnym rozwiązaniem. Wymienione rozwiązania sprawdziły się dotychczas w stosunku do opiekunów tymczasowych sprawujących pieczę nad niewielką liczbą dzieci.

Dodanie art. 25¹ ust. 9 i 10.

Proponowana zmiana ma na celu zbliżenie standardu opieki nad dziećmi z ukraińskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej do minimalnych wymagań obowiązujących w polskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zmiany w art. 25a ust. 1, 5, 7 i 8a.

Zmiany w ust. 1 i 8a mają charakter redakcyjny i są konsekwencją zmian w art. 27e i art. 25¹. Zmiana w ust. 5 obejmuje dodatkową daną, tj. informację o dacie wyjazdu dziecka z Polski. Na przestrzeni ostatnich lat znaczna część dzieci zarejestrowanych w ewidencji małoletnich powróciła do Ukrainy lub wyjechała do innych państw. W konsekwencji konieczne jest ujęcie w ewidencji małoletnich informacji o dacie wyjazdu konkretnego dziecka z Polski. Zmiana w ust. 7 ma na celu wskazanie powiatowych centrów pomocy rodzinie jako podmiotów właściwych do wpisywania i aktualizacji wszystkich danych do ewidencji małoletnich. Obecnie to właśnie powiatowe centra pomocy rodzinie jako pierwsze otrzymują informację o przyjeździe lub zmianie miejsca pobytu dzieci podlegających wpisowi do ewidencji małoletnich.

Zmiana art. 25b ust. 4.

Przedłużenie okresu przechowywania danych wynika z przewidzianej w innych przepisach projektu możliwości udzielania dzieciom zarejestrowanym w ewidencji małoletnich niektórych świadczeń na usamodzielnienie.

Uchylenie art. 25c.

Przepis art. 25c miał na celu umożliwienie ministrowi właściwemu do spraw rodziny zakupu, z wyłączeniem przepisów o zamówieniach publicznych, i przekazywania sprzętu i oprogramowania komputerowego niezbędnego do prowadzenia ewidencji małoletnich. Po okresie 2 lat od uruchomienia systemu utrzymywanie w mocy tego przepisu nie jest konieczne.

Zmiana art. 26.

Zaproponowany przepis wprowadza dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy pomocowej, warunek nauki w szkole należącej do polskiego systemu oświaty. Zgodnie z zaproponowanym nowym brzmieniem art. 26 ust. 1 pkt 2-3 ustawy pomocowej, dziecko

obywatela Ukrainy na które ubiega się on o świadczenie wychowawcze lub świadczenie dobrego startu musi realizować obowiązek nauki/uczyć się w szkole należącej do polskiego systemu oświaty. Warunek ten nie będzie dotyczyć natomiast tych dzieci, których ze względu na wiek nie obejmuje obowiązek przygotowania przedszkolnego albo obowiązek nauki oraz tych dzieci których obowiązek nauki został odroczone.

Dodano również przepis proceduralny zobowiązujący Zakład Ubezpieczeń Społecznych do wstrzymania przyznanych wcześniej świadczeń w sytuacji kiedy w systemie informacji oświatowej nie zostanie potwierdzony fakt pobierania nauki w szkole przez dziecko, na które te świadczenia były przyznane.

Nowe przepisy dotyczące ww. świadczeń zaczną obowiązywać odpowiednio od okresu świadczeniowego rozpoczynającego się 1 czerwca 2025 r. oraz od roku szkolnego 2025/2026.

Natomiast zmiany w art. 26 ust. 4-4f – są konsekwencją wprowadzenia w art. 251 ust. 1 ustawy pomocowej nowego rodzaju opiekuna małoletnich dzieci z ukraińskiej pieczy zastępczej.

Dodanie art. 27a i art. 27d.

Proponowana zmiana ma na celu poprawę sytuacji pełnoletnich osób - obywateli Ukrainy, będących wychowankami polskiej pieczy zastępczej, którzy obecnie wraz z osiągnięciem 18. roku życia nie mogą dalej pozostać w dotychczasowej formie opieki w przypadku np. kontynuacji nauki.

Dodanie art. 27b, art. 27c i art. 27d.

Proponowana zmiana ma na celu zapewnienie podstawowej pomocy obywatelom Ukrainy opuszczającym pieczę zastępczą i kontynuującym naukę w Polsce. Pomoc na kontynuowanie nauki ma charakter świadczenia pieniężnego. Przyznaje się ją na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25. roku życia.

Zmiana art. 29 ust. 2 i uchylenie w art. 29 ust. 3.

Rodzinny wywiad środowiskowy jest podstawowym narzędziem pozwalającym na ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób i rodzin ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej i korzystających z takich świadczeń. Ustalenia wywiadu służą również prowadzeniu pracy socjalnej z tymi osobami i rodzinami, w celu pomocy osobom i rodzinom w wyjściu z trudnej sytuacji życiowej. W pierwszym okresie po rozpoczęciu

konfliktu zbrojnego w Ukrainie osoby często zaskoczone tą sytuacją przyjeżdżały do Polski bez dokumentów, a ich pobyt w naszym kraju był tymczasowy, często krótkotrwały. Z tego względu zrezygnowano z przeprowadzania w stosunku do tych osób wywiadu. Obecnie, z uwagi na fakt, że instytucje państwowe w Ukrainie funkcjonują i jest możliwość uzyskania niezbędnych dokumentów potwierdzających dane zawarte w wywiadzie, nie ma powodu aby nie stosować w stosunku do obywateli Ukrainy tych samych procedur, które dotyczą obywateli polskich i innych grup cudzoziemców.

Wprowadzenie zmiany dotyczącej realizacji rodzinnego wywiadu środowiskowego może wiązać się z ryzykiem generowania dodatkowych kosztów dla obywateli Ukrainy związanych z tłumaczeniem stosownych dokumentów, które mają służyć jako dowód w procedurze przyznania świadczeń. Zachodzi jednak domniemanie, iż w toku załatwiania różnorodnych spraw urzędowych w Polsce niektóre dokumenty zostały już przetłumaczone na język polski, część dokumentów wydana została przez polskie instytucje np. orzeczenia o niepełnosprawności.

Uchylenie art. 30.

Jest to przepis bardzo rzadko stosowany, ponieważ najczęściej członkowie rodziny obywateli Ukrainy mają prawo do pomocy społecznej na podstawie art. 29 ustawy specjalnej lub też na podstawie art. 5 ustawy o pomocy społecznej (o ile mają zezwolenie na pobyt stały w Polsce lub status uchodźcy albo są objęci ochroną uzupełniającą).

Uchylenie art. 31.

Rezygnacja ze świadczenia wynikającego z **art. 31** w wysokości 300 zł na osobę przeznaczoną na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe, wynika z faktu, iż utraciło ono swój pierwotny charakter. Świadczenie to miało służyć jako szybka pomoc dla uchodźców, którzy uciekali ze swoich miejsc zamieszkania w związku z rozszerzaniem się w pierwszych dniach wojny strefy działań wojennych w Ukrainie. Uchodźcy ci często nie dysponowali podstawowymi przedmiotami codziennego użytku oraz nie dysponowali żadnymi środkami finansowymi. Oprócz pomocy rzeczowej umożliwiono im uzyskanie jednorazowego, nadzwyczajnego świadczenia w wysokości 300 zł. Obecnie, świadczenie to straciło swoją podstawową funkcję, a uchodźcy mogą otrzymać wsparcie w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Zmiana art. 33.

W związku z zakończeniem realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (POPŻ) i rozpoczęciem Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (Program FEPŻ) zachodzi potrzeba zmiany w zakresie dotychczasowego art. 33 ustawy specjalnej i dostosowania jego treści do nazwy nowego Programu.

Zmiana art. 37.

Propozycja ma na celu zachowanie prawa do opieki zdrowotnej wyłącznie dla tych osób, których pobyt w Polsce uznaje się za legalny zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy. Konieczna jest zmiana art. 37 ust. 1a ustawy o pomocy w taki sposób, aby zawarte w tym przepisie odesłanie do art. 4 odnosiło się wyłącznie do PESEL ze statusem UKR. Niewprowadzenie tej zmiany (czyli pozostawienie w art. 37 ust. 1a ustawy o pomocy odesłania do całego art. 4) spowoduje, że obywatele Ukrainy, którzy zdecydowali się na zmianę swojego statusu pobytowego z ochrony czasowej na zezwolenie pobytowe, nadal będą mogli korzystać z opieki zdrowotnej na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy o pomocy. Przepis art. 37 ust. 1a ustawy o pomocy w obecnie obowiązującym brzmieniu stanowi, że osoba, której nadano numer PESEL w trybie uregulowanym w art. 4 przysługuje uprawnienie, o którym mowa w art. 37 ust. 1, tzn. prawo do opieki zdrowotnej na zasadach i w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146). Obecnie art. 4 ustawy określa tryb nadawania obywatelom Ukrainy numeru PESEL wyłącznie ze statusem UKR. Jednak przedłożony do uwag projekt ustawy zmieniającej ustawę o pomocy przewiduje zmiany w art. 4, w tym dodanie do tego przepisu ust. 13d, który wprowadza nowy status w numerze PESEL - CUKR. Status ten nadawany ma być osobom, które uzyskały kartę pobytu w trybie określonym w projektowanych przepisach art. 42c- 42v ustawy o pomocy. Z chwilą odbioru karty pobytu uprawnienie obywatela Ukrainy do pobytu uznawanego za legalny, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy, będzie stawało się z mocy prawa zezwoleniem na pobyt czasowy. Tym samym w dniu odbioru karty pobytu zakończy się również możliwość korzystania przez obywatela Ukrainy z uprawnień stanowiących pochodną posiadania statusu pobytowego na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy, w tym także z uprawnień wynikających z art. 37 tej ustawy.

Zmiany w art. 42, art. 42a oraz art. 42b oraz dodanie art. 42c-42v: nowe rozwiązania w zakresie legalizacji pobytu.

W **art. 42 ust. 7** ustawy specjalnej zaproponowano zmianę nazewnictwa i zastąpienie terminu „dobrowolnego powrotu” terminem „dobrowolnego wyjazdu”, zgodnie z aktualnym nazewnictwem używanym w przepisach ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, ukształtowanych ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 547).

W **art. 42 ust. 13** wprowadzono rozszerzenie od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy katalogu rodzajów zezwolenia na pobyt czasowy, o które mogą ubiegać się obywatele Ukrainy, którzy korzystają w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej – o zezwolenie na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną.

Należy podkreślić, iż co do zasady osoba korzystająca z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie może ubiegać się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, albowiem w takim przypadku art. 99 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach przewiduje podstawę do odmowy wszczęcia postępowania. W obecnym stanie prawnym na podstawie art. 42 ust. 13 ustawy specjalnej, który wyłącza stosowanie przepisu art. 99 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach w zakresie, w jakim przepis ten odwołuje się do przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z udzieleniem ochrony czasowej, obywatele Ukrainy posiadający status „UKR” mogą ubiegać się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji oraz o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej. Projektodawca stoi na stanowisku, że ten katalog rodzajów zezwoleń na pobyt czasowy może zostać rozszerzony, ażeby obywatele Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jako beneficjenci ochrony czasowej, mieli szansę na urzeczywistnienie swoich planów życiowych poprzez legalizację pobytu w ramach systemu zezwoleń pobytowych. Dlatego też zaproponowano, aby wymieniony powyżej katalog, charakteryzujący się tym, że obejmuje zezwolenia związane z aktywnością ekonomiczną cudzoziemca, został rozszerzony o zezwolenie na pobyt czasowy dla członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej (art. 158 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach) oraz zezwolenie na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną (art. 159 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach). Umożliwienie obywatelom Ukrainy ubiegania się o udzielenie ww. zezwoleń na pobyt czasowy należy uznać za istotny instrument przyczyniający się do wzmocnienia poczucia stabilizacji sytuacji i perspektyw pobytowych

całych rodzin, w których niektórzy członkowie (aktywni ekonomicznie) podjęli już próbę uzyskania jednego z aktualnie dopuszczalnych zezwoleń na pobyt czasowy.

Z uwagi na zaproponowaną wyżej zmianę, proponuje się dodanie w **art. 42 ust. 13a**, który ustanowi szczególną modyfikację jednego z wymogów materialnoprawnych udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną w przypadku, gdy o udzielenie takiego zezwolenia będzie ubiegał się obywatel Ukrainy w warunkach proceduralnych określonych w art. 42 ust. 13. Ta modyfikacja polega na tym, że cudzoziemiec, do którego dołącza w ramach łączenia rodzin cudzoziemiec ubiegający się o udzielenie tego zezwolenia, i który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie ogólnie rozumianego zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, nie będzie musiał spełniać wymogu zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 2 lat, na podstawie co najmniej dwóch kolejnych zezwoleń na pobyt czasowy, z czego ostatnie z nich miałyby być udzielone na co najmniej 1 rok. Powyższe rozwiązanie ma na celu uwzględnienie przede wszystkim sytuacji rodzin ukraińskich, które przybyły razem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uciekając przed wojną (w okresie od dnia 24 lutego 2022 r.) i z których dopiero pierwsi członkowie w okresie od dnia 1 kwietnia 2023 r. (wejście w życie art. 42 ust. 13 ustawy specjalnej w obecnym brzmieniu) ubiegają się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy lub takie zezwolenie od niedawna posiadają.

Niezależnie od przedłużenia okresu określonego w art. 42a ust. 1 ustawy specjalnej, w ocenie projektodawcy zasadne jest dokonanie modyfikacji przepisu, poprzez uwzględnienie sytuacji, w których obywatel Ukrainy ubiega się o udzielenie zezwolenia, które może być mu udzielone na okres krótszy niż 1 rok. W aktualnym stanie prawnym zastosowanie przepisu art. 42a ust. 1 ustawy specjalnej będzie skutkowało udzieleniem mu zezwolenia na okres 1 roku, a zatem okres dłuższy niż okres, na jaki zezwolenie byłoby udzielone, gdyby zastosowany został odpowiedni przepis prawa materialnego z odpowiedniego rozdziału Działu V ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach. Projektodawca zaproponował, aby korekta dotyczyła zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 181 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (które może być udzielone na okres nieprzekraczający 6 miesięcy) oraz zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na pracę sezonową, o którym mowa w art. 185a ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (które może być udzielone na okres z założenia krótszy niż 9 miesięcy) (jednocześnie oba zezwolenia stanowią wyjątek

od zasady udzielania zezwolenia na pobyt czasowy na okres przekraczający 3 miesiące). W sytuacjach, w których obywatel Ukrainy ubiegałby się o udzielenie jednego z takich zezwoleń, to w przypadku zastosowania art. 42a ust. 1 ustawy specjalnej, zezwolenie na pobyt czasowy udzielane byłoby tylko na okres 6 miesięcy.

Zaproponowano dodanie w ustawie specjalnej przepisów art. 42c–art. 42v, jak również dokonanie w tej ustawie określonych zmian dostosowawczych, które w całości zrealizują założony przez projektodawcę cel w postaci umożliwienia obywatelom Ukrainy, którzy aktualnie przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej korzystając z instytucji właściwych dla ochrony czasowej (tymczasowej ochrony) w oparciu o przepisy ustawy specjalnej, uzyskania na ich wniosek przekształcenia posiadanych uprawnień pobytowych w zezwolenia na pobyt czasowy. W aktualnym stanie prawnym obywatele Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy specjalnej (i korzystający w związku z tym ochrony czasowej na tym terytorium zgodnie z art. 2 ust. 6 tej ustawy) nie są co do zasady uprawnieni do tego, aby skutecznie inicjować postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy. W przypadkach, gdy cudzoziemcy przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z korzystaniem z ochrony czasowej, art. 99 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach przewiduje podstawę do odmowy wszczęcia postępowania.

Mając na względzie bardzo dużą skalę tego przedsięwzięcia i jednoczesną konieczność minimalizacji obciążenia organów administracji rządowej zadaniem przeprowadzenia czynności urzędowych, które doprowadzą do tego oczekiwanego przekształcenia statusu pobytowego, zaproponowano, aby od dnia określonego w komunikacie ministra właściwego do spraw wewnętrznych ustanowić szczególny rodzaj możliwie najbardziej zautomatyzowanego postępowania, w oparciu o które możliwe będzie urzeczywistnienie tego celu. Przedmiotem tego postępowania przed wojewodą będzie od razu wydanie karty pobytu, nie zaś – jak w przypadku typowych spraw dotyczących przyznania obywatelom państw trzecich zezwoleń pobytowych – udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, skutkujące dopiero odrębnym wydaniem karty pobytu. Wydanie karty pobytu w tym postępowaniu i jej odbiór skutkować będą dopiero przekształceniem z mocy prawa dotychczasowego uprawnienia pobytowego, opartego na przepisie art. 2 ust. 1 ustawy specjalnej, w zezwolenie na pobyt czasowy (swoistym udzieleniem tego zezwolenia, które nie będzie bezpośrednim skutkiem decyzji administracyjnej wojewody). Jednocześnie projektodawca, ustanawiając ten szczególny rodzaj postępowania, uznaje za szczególnie istotne dążenie do tego, aby dane

osobowe obywateli Ukrainy, które są przetwarzane przez polskie organy imigracyjne charakteryzowały się jak najwyższym stopniem wiarygodności i wynikały z ważnych dokumentów urzędowych, potwierdzających tożsamość. Dlatego też, oprócz zaproponowania przepisów art. 42c–art. 42v, które uregulują procedurę skutkującą owym przekształceniem statusu pobytowego obywatela Ukrainy oraz pewne skutki prawne istnienia tego nowego rodzaju zezwolenia na pobyt czasowy w obrocie prawnym, proponuje się dokonanie w poszczególnych przepisach ustawy specjalnej zmian w przepisach o nadawaniu numeru PESEL ze statusem „UKR” oraz w przepisach o rejestrze obywateli Ukrainy, którym taki numer nadano, których to zmian rezultatem powinno być pozyskanie w stosownych przypadkach od obywateli Ukrainy takich właśnie danych osobowych (zwiększające ogólny poziom bezpieczeństwa migracyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej).

W przepisach art. 42c i art. 42d ustawy specjalnej zaproponowano wprowadzenie dwóch podstaw materialnoprawnych wydania karty pobytu, o której mowa w art. 226 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach. Jest to karta pobytu, która w polskim systemie prawa stanowi podstawowy rodzaj dokumentu pobytowego wydawanego cudzoziemcom (obywatelom państw trzecich), i która jest wydawana zgodnie z wzorem uregulowanym każdorazowo w przepisach wydawanych na podstawie art. 285 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (aktualnie wzór karty pobytu uregulowany jest w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie dokumentów wydawanych cudzoziemcom (Dz. U. z 2022 r. poz. 436 z późn. zm.), i odpowiadającym wspólnemu wzorowi dokumentu pobytowego określonego w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającym jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm. - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 3, z późn. zm.), zwanego dalej: „rozporządzeniem 1030/2002”. Dla realizacji przewidzianego przez projektodawcę celu, jakim jest umożliwienie przekształcenia uprawnienia pobytowego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy specjalnej, w zezwolenie na pobyt czasowy, nie przewiduje się wprowadzania odrębnego lub nowego wzoru karty pobytu.

W pierwszej kolejności, zgodnie z projektowanym przepisem art. 42c ustawy specjalnej uprawnionymi do uzyskania, na wniosek, karty pobytu będą obywatele Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy specjalnej, którzy będą posiadać status „UKR” w dwóch różnych datach (konieczne będzie spełnienie tego wymogu kumulatywnie w obu datach), tj. w dniu 4 marca 2024 r. oraz

w dniu złożenia wniosku o wydanie karty pobytu, jak również nieprzerwany status „UKR” przynajmniej przez 365 dni. W ocenie projektodawcy taki zabieg przyczyni się do tego, że uprawnienie do uzyskania karty pobytu (i w konsekwencji zezwolenia na pobyt czasowy) zostanie ukształtowane w taki sposób, że obejmie ono przede wszystkim tych wysiedleńców z terytorium Ukrainy, którzy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przebywają już od dłuższego czasu (zdeteminowanych, aby pozostać na tym terytorium na dłużej), a pozwoli pominąć tych, którzy przybyli tu w szczególności w pierwszym okresie masowego napływu wysiedleńców po ataku rosyjskim w dniu 24 lutego 2022 r., i nie zdecydowali się tutaj pozostać, tylko udali się na terytoria innych państw członkowskich Unii Europejskiej, do państw trzecich albo powrócili na terytorium Ukrainy. Jednocześnie, zabieg w postaci związania uprawnienia do uzyskania karty pobytu (i w konsekwencji zezwolenia na pobyt czasowy) z posiadaniem statusu „UKR” w dacie przeszłej względem daty uchwalenia ustawy i jej wejścia w życie powinien z założenia pozwolić na uniknięcie ewentualnego napływu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nowych osób, motywowanych chęcią uzyskania karty pobytu.

Należy jednocześnie zastrzec, że pod pojęciem obywatela Ukrainy w przepisach art. 42c–art. 42v będzie należało rozumieć nie tylko osobę o takim obywatelstwie, ale również zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy specjalnej małżonka obywatela Ukrainy, a w związku z przewidywaną jednocześnie zmianą brzmienia tego przepisu również małoletnie dziecko obywatela Ukrainy lub małoletnie dziecko małżonka obywatela Ukrainy (o ile przybyli oni na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa i nie są obywatelami polskimi ani obywatelami innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej). Tym samym osoby te z chwilą wejścia w życie projektowanych przepisów art. 42c–art. 42v również uzyskają uprawnienie do otrzymania karty pobytu.

Z uwagi na fakt, iż rozciągnięcie zakresu podmiotowego ustawy specjalnej będzie miało skutek wyłącznie na przyszłość (od daty wejścia w życie ustawy nowelizującej, która ma nastąpić w dniu 1 lipca 2024 r.), nie będzie możliwe spełnienie wymogu określonego w art. 42c pkt 1, dotyczącego posiadania numeru PESEL ze statusem „UKR” w dniu 4 marca 2024 r. Dlatego też w przepisie przejściowym, który związany jest ze skutkami zmiany brzmienia art. 1 ust. 2 ustawy specjalnej, zaproponowano (ust. 4), aby w przypadku złożenia w imieniu małoletniego dziecka obywatela Ukrainy lub małoletniego dziecka małżonka obywatela Ukrainy wniosku o wydanie karty pobytu w okresie od ogłoszenia komunikatu ministra właściwego do spraw wewnętrznych (planowana data wejścia w życie przepisów art. 42c–art. 42v), wymóg, o którym

mowa w art. 42c pkt 1 był uznawany za spełniony (konieczne byłoby wówczas, aby małoletni posiadał status „UKR” w dniu złożenia wniosku o wydanie karty pobytu). Dzięki temu zabiegowi osoby, które zostaną objęte zakresem podmiotowym ustawy specjalnej z dniem 1 lipca 2024 r., nie zostaną wyłączone z możliwości uzyskania karty pobytu z przyczyn od siebie całkowicie niezależnych.

Po drugie, zgodnie z projektowanym przepisem art. 42d uprawnionym do uzyskania karty pobytu, o której mowa w art. 226 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, będzie również małoletnie dziecko, o którym mowa w art. 2 ust. 1 zdanie drugie ustawy specjalnej. Należy bowiem pamiętać, że takie dziecko również posiada uprawnienie pobytowe (pobyt uznawany za legalny), które wywodzi z uprawnienia pobytowego swojej matki, która urodziła je na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. Mając na uwadze to, że dziecko znajdujące się w takiej sytuacji prawnej mogło urodzić się w czasie, który uniemożliwiałby spełnienie wymogu określonego w projektowanym przepisie art. 42c pkt 1, jak również mając na uwadze zasadniczą odmienną sytuację prawną takich dzieci (najstarsze dzieci w tej grupie mają w chwili obecnej nie więcej niż nieco ponad 2 lata – najwcześniej mogły się bowiem urodzić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 24 lutego 2022 r.), projektodawca uznał, iż powinna w ustawie specjalnej znaleźć się odrębna podstawa materialnoprawna wydania karty pobytu, która zakładać będzie to, że samemu małoletniemu dziecku został nadany numer PESEL ze statusem „UKR”, oraz to, że jego matce została już wydana karta pobytu w oparciu o podstawę wynikającą z przepisu art. 42c.

Organem właściwym do wydawania karty pobytu obywatelom Ukrainy w ramach tego szczególnego postępowania zostanie ustanowiony wojewoda, którego właściwość miejscową wyznaczy miejsce pobytu obywatela Ukrainy w chwili złożenia wniosku, przy czym właściwość ta pozostanie niezmienną, nawet gdyby po złożeniu wniosku doszło do zmiany miejsca pobytu wnioskodawcy (art. 42n ust. 1 i 2 ustawy). W ocenie projektodawcy to utrwalenie właściwości wojewody według stanu na dzień złożenia wniosku powinno przyczynić się do większej sprawności postępowania przed tym organem, albowiem będzie eliminowało konieczność każdorazowego, następczego badania swojej właściwości miejscowej z urzędu.

Pozytywne rozpatrzenie wniosku o wydanie karty pobytu będzie następowało poprzez czynność materialnotechniczną, jaką będzie wydanie karty pobytu, i do tego procesu będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, z wyjątkiem wyraźnie określonych przepisów, które w odniesieniu do sytuacji podlegającej tej szczególnej

regulacji, nie będą adekwatne. Natomiast odmowa wydania karty pobytu będzie następowała w formie decyzji administracyjnej. W sprawie administracyjnej wydania karty pobytu organem wyższego stopnia w stosunku do wojewody będzie pozostawał Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Przesłanki odmowy wydania karty pobytu zostały precyzyjnie określone w projektowanym art. 42e ustawy specjalnej.

Podstawy odmowy wydania karty pobytu zostaną uregulowane osobno w odniesieniu do podstawy wydania określonej w art. 42c oraz art. 42d (w tym drugim przypadku, z uwagi na wiek potencjalnych wnioskodawców, niektóre przesłanki odmowy byłyby w całości nieadekwatne).

W pierwszym przypadku (projektowany przepis art. 42e ust. 1) podstawy te będą następujące:

- 1) niespełnianie warunków, o których mowa w art. 42c (np. obywatel Ukrainy w dniu 4 marca 2024 r. nie posiadał statusu „UKR”);
- 2) obowiązywanie wpisu danych obywatela Ukrainy w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany;
- 3) obowiązywanie wpisu danych obywatela Ukrainy do Systemu Informacyjnego Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu;
- 4) wymagające odmowy wydania karty pobytu względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 5) nieuiszczenie opłaty za wydanie karty pobytu (opłata, o której mowa w art. 235 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach);
- 6) nieuiszczenie opłaty skarbowej za udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy (podstawa do uiszczenia której zostanie wyraźnie przewidziana w art. 42r ustawy).

W tym drugim przypadku (art. 42d ustawy) podstawy odmowy wydania karty pobytu (art. 42e ust. 2 ustawy) będą następujące:

- 1) niespełnianie warunków, o których mowa w art. 42d ustawy (np. matka małoletniego dziecka nie uzyskała jeszcze karty pobytu);
- 2) nieuiszczenie opłaty za wydanie karty pobytu;
- 3) nieuiszczenie opłaty skarbowej za udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy.

W ramach projektowanej szczególnej procedury przewiduje się, że wnioski o wydanie karty pobytu będą składane wyłącznie w postaci elektronicznej z wykorzystaniem usługi on-line w systemie teleinformatycznym prowadzonym przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców (art. 42f ust. 1). Jest to zabieg, który ma przyczynić się do maksymalnej automatyzacji procesu i minimalizacji dodatkowych obciążeń dla wojewodów. Brak realizacji tego wymogu sposobu

złożenia wniosku skutkować będzie pozostawieniem wniosku o wydanie karty pobytu bez rozpoznania (art. 42f ust. 7). Formularz elektroniczny wniosku zostanie określony w przyszłym rozporządzeniu, które zostanie wydane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (art. 42f ust. 8).

Mając jednocześnie na uwadze przyjęty przez projektodawcę cel, aby polskie organy imigracyjne przetwarzały dane obywateli Ukrainy, których poziom wiarygodności będzie możliwie najwyższy, przewiduje się, aby jedną z przesłanek dopuszczalności złożenia wniosku – weryfikowaną automatycznie, przy wykorzystaniu funkcjonalności systemu teleinformatycznego – było to, że uprzednio dane, jakie zostały umieszczone w prowadzonym przez ministra właściwego do spraw informatyzacji rejestrze obywateli Ukrainy, którym nadano numer PESEL ze statusem „UKR”, oraz w rejestrze PESEL są kompletne. Dane obywatela Ukrainy będzie uważało się za kompletne, jeżeli w dniu składania wniosku o wydanie karty pobytu:

- 1) w rejestrze PESEL będą znajdować się następujące dane i informacje:
 - a) imię (imiona),
 - b) nazwisko,
 - c) data urodzenia,
 - d) miejsce urodzenia,
 - e) płeć,
 - f) informacja o obywatelstwie,
 - g) seria, numer i data ważności ważnego dokumentu podróży cudzoziemca;
- 2) w rejestrze obywateli Ukrainy, o którym mowa w art. 6 ust. 1, będą znajdować się następujące dane i informacje:
 - a) odciski palców lub informacja, o której mowa w art. 4 ust. 9 pkt 3, albo informacja, o której mowa w art. 4 ust. 9 pkt 2, o ile podjęto co najmniej dwukrotnie próbę pobrania odcisków palców,
 - b) odwzorowanie własnoręcznego podpisu osoby, która ukończyła 12. rok życia, z wyjątkiem osoby, która nie może złożyć podpisu.

Zgodnie z regulacją dostosowującą wymóg podjęcia co najmniej dwukrotnie próby pobrania odcisków palców będzie uważany za spełniony, jeżeli co najmniej jedna z prób pobrania odcisków palców nastąpiła w okresie od dnia wejścia w życie ustawy, tj. od dnia 1 lipca 2024 r. Minister właściwy do spraw informatyzacji będzie zapewniał wojewodzie oraz Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców za pośrednictwem usług teletransmisji danych możliwość

weryfikacji, czy w rejestrze, o którym mowa w art. 6 ust. 1, znajdują się dane, o których mowa w art. 6 ust. 5 pkt 4 i 5, oraz udostępnił dane i informacje dotyczące odcisków palców, w tym informację o ostatniej próbie pobrania odcisków palców. Natomiast w celu umożliwienia złożenia przez obywatela Ukrainy wniosku o wydanie karty pobytu minister właściwy do spraw informatyzacji będzie udostępnił wojewodzie oraz Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców określone dane z rejestru PESEL. W przypadku pozytywnej weryfikacji, system teleinformatyczny umożliwi złożenie wniosku. Jeżeli nie będzie spełniona, obywatel Ukrainy będzie obowiązany, aby dane te uzupełnić. I temu celowi służą dodatkowe zmiany w przepisach ustawy specjalnej. Wszystkie one wejdą w życie już z dniem 1 lipca 2024 r., tak, aby uprzednio umożliwić obywatelom Ukrainy przygotowanie się do składania wniosków o wydanie kart pobytu w okresie od ogłoszenia komunikatu ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Będzie to zatem swoisty „pierwszy etap” rozumianego jako całość procesu przekształcenia uprawnień pobytowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy specjalnej w zezwolenia na pobyt czasowy.

W ramach tychże dodatkowych zmian w ustawie specjalnej należy odnotować następujące elementy:

- 1) zmianę w art. 4 ust. 3a, która obniży górną granicę wieku małoletnich, od których nie wymaga się osobistego stawiennictwa w urzędzie gminy przy składaniu wniosku o nadanie numeru PESEL ze statusem „UKR”, z 12. roku życia, na 6. rok życia;
- 2) zmianę w art. 4 ust. 9 pkt 1, która obniży górną granicę wieku małoletnich, od których nie pobiera się odcisków linii papilarnych dla celów związanych z nadaniem numeru PESEL ze statusem „UKR”, z 12. roku życia, na 6. rok życia (wiązącą się z konieczności realizacji wynikającego z art. 4b rozporządzenia 1030/2002 obowiązku pobrania odcisków linii papilarnych od małoletniego, który ukończył 6. rok życia);
- 3) zmianę brzmienia art. 4 ust. 11, polegającą na ograniczeniu możliwości potwierdzenia przez organ gminy tożsamości obywatela Ukrainy tylko do dokumentu podróży;
- 4) uchylenie w art. 4 ust. 12 zezwalającego na potwierdzenie tożsamości przez organ gminy na podstawie dokumentu unieważnionego;
- 5) skreślenie w art. 4 ust. 13 zdania trzeciego zezwalającego na potwierdzenie tożsamości przez organ gminy na podstawie oświadczenia;
- 6) dodanie w art. 4 ust. 13a-13c wprowadzających obowiązek potwierdzenia przez obywatela Ukrainy swojej tożsamości, jeżeli numer PESEL został mu nadany na podstawie oświadczenia, Karty Polaka, innego dokumentu ze zdjęciem umożliwiającym ustalenie tożsamości lub dokumentu potwierdzającego urodzenie;

7) dodanie w art. 6 ust. 5a–5e dotyczących możliwości uzupełnienia w rejestrze, o którym mowa w art. 16 ust. 1 danych w postaci odcisków linii papilarnych oraz odwzorowania własnoręcznego podpisu osoby, która ukończyła 12. rok życia, z wyjątkiem osoby, która nie może złożyć podpisu. Dane w postaci odcisków linii papilarnych oraz odwzorowania podpisu obywatela Ukrainy, które są przechowywane w rejestrze, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy specjalnej, będą przekazywane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego przez ministra właściwego do spraw informatyzacji do rejestru spraw dotyczących zezwoleń na pobyt czasowy (art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy o cudzoziemcach), stanowiącego część krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, prowadzonego przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w systemie teleinformatycznym (art. 449 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach), tak, aby zostały wykorzystane do ich umieszczenia w przysłej karcie pobytu (projektowany przepis art. 42h).

Całokształt powyższych elementów składających się na proces składania wniosku o wydanie karty pobytu, skutkuje tym, że brak jest konieczności ustanawiania obowiązku osobistego stawiennictwa obywatela Ukrainy w urzędzie wojewódzkim dla celów związanych z jej wydaniem.

Wzorem postępowań mających za swój przedmiot udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia pobytowego (np. udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy – art. 109 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach) w ramach projektowanej szczególnej procedury ustanawia się tryb zwracania się przez wojewodę do organów wyspecjalizowanych, tj. Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, komendanta oddziału Straży Granicznej oraz komendanta wojewódzkiego Policji, o przekazanie informacji, czy pobyt danego obywatela Ukrainy może stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 42i ust. 1). Ustanowienie tego trybu będzie miało na celu umożliwienie pozyskania dowodów istotnych z punktu widzenia podstawy odmowy wydania karty pobytu, na którą składać się będą względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zwrócenie się o te informacje oraz komunikacja pomiędzy wojewodą a tymi organami będzie następować tylko przy wykorzystaniu funkcjonalności systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 449 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, tj. systemu teleinformatycznego „Pobyt”, umożliwiającej komunikację z systemami teleinformatycznymi tych organów (będzie istniał obowiązek komunikowania się tylko tą drogą). Tak, jak w przypadku prowadzonych

na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach postępowań w sprawach udzielenia zezwoleń pobytowych, organy, do których zwrócił się wojewoda, będą obowiązane udzielić informacji w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, i termin ten może być przedłużony do 60 dni (w szczególnie uzasadnionych przypadkach).

Postępowanie w sprawie wydania karty pobytu będzie prowadzone przez wojewodę, do którego wniosek został złożony, bez względu na późniejszą zmianę miejsca pobytu obywatela Ukrainy. Karta pobytu powinna być wydana w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku. Ukształtowanie tego terminu uwzględnia potencjalnie dużą liczbę wniosków oraz konieczność zasięgnięcia w wielu przypadkach informacji w organach wyspecjalizowanych. W karcie pobytu będzie umieszczona adnotacja, iż jej posiadacz poprzednio posiadał ochronę czasową oraz informacja o posiadanym zezwoleniu na pobyt czasowy (pomimo tego, że szczególna procedura zakłada swoiste „odwrócenie” karty pobytu i zezwolenia na pobyt czasowy względem przepisów zawartych w ustawie o cudzoziemcach, to już po wydaniu karta pobytu będzie funkcjonować w obrocie prawnym jako dokument pobytowy, potwierdzający posiadanie przez obywatela Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy). W karcie pobytu nie będzie natomiast umieszczana informacja o adresie zameldowania obywatela Ukrainy, aby uniknąć konieczności jej wymieniania w przypadku zmiany miejsca zamieszkania przez obywatela Ukrainy. Karta pobytu będzie ważna przez okres 3 lat od dnia wydania, a w przypadku karty pobytu wydanej na podstawie art. 42d (małoletniemu dziecku urodzonemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) będzie odpowiadał okresowi na jaki wydana została karta pobytu matki.

Projektowane przepisy przewidują obowiązek uiszczenia przewidzianej w art. 235 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach opłaty w wysokości 100 zł (stanowiącej dochód budżetu państwa), zgodnie z § 2 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 lipca 2022 r. w sprawie opłat pobieranych w Rzeczypospolitej Polskiej od cudzoziemców za wydanie i wymianę dokumentów, które mogą być wydane cudzoziemcom, oraz trybu ich uiszczenia (Dz. U. poz. 1583), tak jak w przypadku kart pobytu wydawanych cudzoziemcom w innych przypadkach. Obowiązek uiszczenia opłaty za wydanie karty pobytu będzie poddany rygorowi decyzji odmownej. Od tego obowiązku nie będzie wyjątków ani modyfikacji. Po pierwsze, art. 236 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, którego zastosowanie nie będzie wyłączone na mocy szczególnej projektowanej regulacji, nie będzie stanowił podstawy do niepobierania opłaty za wydanie karty pobytu, albowiem w swej treści nie będzie się on odnosił do kart pobytu wydawanych w przypadkach określonych w projektowanych przepisach art. 42c lub art. 42d ustawy

specjalnej i uzyskiwanych za ich pośrednictwem zezwoleń na pobyt czasowy. Po drugie, wyłączone zostanie wyraźnie zastosowanie przepisu art. 237 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (projektowany przepis art. 42j ustawy specjalnej), co będzie oznaczało, że opłata za wydanie karty pobytu (wynosząca 50%) nie będzie miała zastosowania do kart pobytu wydawanych w warunkach, o których mowa w projektowanych przepisach art. 42c lub art. 42d ustawy specjalnej.

Z dniem odbioru karty pobytu uprawnienie obywatela Ukrainy do pobytu uznawanego za legalny, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy, będzie stawało się z mocy prawa zezwoleniem na pobyt czasowy udzielonym na okres do końca okresu ważności wydanej i odebranej karty pobytu (art. 42q ust. 1). Ponadto, w tym momencie status „UKR” przy numerze PESEL posiadanym przez tego obywatela Ukrainy będzie automatycznie zmieniany na status „CUKR”. W tej dacie zakończy się zatem również praktyczna możliwość korzystania przez obywatela Ukrainy z uprawnień stanowiących pochodną posiadania statusu pobytowego na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy specjalnej.

Z tytułu udzielenia w ten sposób obywatelowi Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy będzie pobierana opłata skarbową w wysokości 340 zł, analogicznie jak w przypadku zezwoleń na pobyt czasowy udzielanych cudzoziemcom na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, zgodnie z ogólną stawką dla zezwoleń na pobyt czasowy, przewidzianą w części III ust. 2 załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111), albowiem na mocy szczególnego przepisu stanie się to przedmiotem opłaty skarbowej, o której mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. c tej ustawy (projektowany art. 42r ust. 1 ustawy specjalnej). Tak, jak w przypadku obowiązku uiszczenia opłaty za wydanie karty pobytu, stanowiącej dochód budżetu państwa, obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej, będzie powstawał już z chwilą złożenia wniosku o wydanie karty pobytu..

Projektowane przepisy będą nakładały na obywateli Ukrainy, którzy uzyskali w opisanej wyżej procedurze zezwolenie na pobyt czasowy, szczególny obowiązek informacyjny. Obywatel Ukrainy w okresie ważności posiadanego zezwolenia na pobyt czasowy (uzyskanego w drodze wydania karty pobytu na podstawie art. 42c lub art. 42d ustawy specjalnej), będzie obowiązany w terminie 15 dni roboczych zawiadomić wojewodę o każdej zmianie miejsca pobytu. W przypadku niedopełnienia tego obowiązku, pisma wojewody w postępowaniu wszczętym wobec obywatela Ukrainy po udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy, np. w postępowaniu

w sprawie cofnięcia zezwolenia na pobyt czasowy, będzie się uważało za doręczone pod dotychczasowym adresem.

Projektowane przepisy przewidują również szczególne podstawy cofnięcia posiadanego przez obywateli Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy. Zezwolenie na pobyt czasowy będzie cofane w przypadku kiedy:

1) będą tego wymagały względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub

2) będzie obowiązywał wpis danych obywatela Ukrainy do wykazu cudzoziemców, których pobyt jest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niepożądany, lub

3) obywatel Ukrainy opuści terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres co najmniej 6 miesięcy.

Mając na uwadze, że procedura wydania karty pobytu ma być maksymalnie uproszczona zaproponowano wyłączenie stosowania art. 261 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Należy w tym kontekście zwrócić uwagę, że zezwolenie na pobyt czasowy, uzyskiwane przez obywatela Ukrainy na skutek wcześniejszego wydania mu karty pobytu w przypadku, o którym mowa w projektowanym przepisie art. 42c lub art. 42d ustawy specjalnej, nie będzie wydawane w celu realizacji konkretnego celu pobytu, takiego jak wykonywanie pracy, nauka czy studia. Nie można zatem takiego zezwolenia cofnąć z uwagi na to, że nie jest realizowany cel pobytu, który legł u podstaw jego udzielenia. Tym samym, w ocenie projektodawcy konieczne było ustanowienie kryterium wskazującego na to, że zezwolenie na pobyt czasowy służy swojemu podstawowemu celowi, tj. zapewnieniu legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jego posiadaczowi. Takim kryterium w sposób uzasadniony może być okoliczność, iż cudzoziemiec opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres co najmniej 6 miesięcy. Jest to okres dwukrotnie dłuższy niż dopuszczalny okres (do 90 dni), w którym obywatel Ukrainy mógłby przebywać na terytoriach pozostałych państw obszaru Schengen korzystając z karty pobytu jako dokumentu pobytowego. Wydaje się on wystarczająco długi do tego, żeby uznać, iż obywatel Ukrainy nie jest zainteresowany korzystaniem z udzielonego mu zezwolenia.

Należy wreszcie zwrócić uwagę na to, iż istnieje realna potrzeba uregulowana kolizji pomiędzy przyszłymi postępowaniami w sprawie wydania karty pobytu na podstawie projektowanego art. 42c ustawy specjalnej, a postępowaniami, których przedmiotem jest udzielenie obywatelowi Ukrainy zezwolenia na pobyt czasowy – w ramach dopuszczalnego zakresu tych

zezwoleń, określonego w art. 42 ust. 13 ustawy. Obywatel Ukrainy dopóki nie uzyska takiego zezwolenia jest osobą, której status pobytowy, będzie wynikał z przepisu art. 2 ust. 1 ustawy specjalnej. Jeżeli zatem postępowanie w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy (w zakresie dopuszczonym przez art. 42 ust. 13 ustawy specjalnej) pozostanie w toku, zaś w okresie od dnia określonego w komunikacie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji obywatel Ukrainy, będący stroną takiego trwającego postępowania, zdecyduje się na to, aby złożyć wniosek o wydanie karty pobytu na podstawie projektowanego art. 42c ustawy specjalnej, powstanie oczywista kolizja, którą należy rozstrzygnąć. W ocenie projektodawcy w rozstrzygnięciu tej kolizji należy dać pierwszeństwo temu, że obywatel Ukrainy następczo wyraził wolę uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy inną drogą niż wcześniej (tj. za pośrednictwem omówionego powyżej mechanizmu „przekształcenia”, a nie poprzez jego udzielenie w drodze decyzji administracyjnej właściwego organu), jak również temu, że z punktu widzenia systemu jako całości należy dać pierwszeństwo czynnościom zmniejszającym obciążenia organów administracji (przy jednoczesnym zachowaniu tożsamyh gwarancji bezpieczeństwa migracyjnego). Z tego też względu projektodawca zaproponował, aby w przypadku, gdyby postępowanie w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy prowadzone wobec obywatela Ukrainy w granicach dopuszczonych przez art. 42 ust. 13 ustawy specjalnej, będzie pozostawać w toku (nie zostanie zakończone decyzją ostateczną) w momencie, w którym ten obywatel Ukrainy w okresie od dnia określonego w komunikacie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zdecyduje się na złożenie wniosku o wydanie karty pobytu na podstawie projektowanego przepisu art. 42c ustawy specjalnej, postępowanie w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy z wcześniejszego wniosku było przez organ je prowadzący (wojewoda, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców jako organ odwoławczy) umarzone.

Projektodawca zaproponował, aby z posiadaniem zezwolenia na pobyt czasowy, uzyskanego drogą „przekształcenia”, wiązały się co najmniej dwa uprawnienia:

- 1) dostęp do polskiego rynku pracy poprzez zwolnienie z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę (projektowany przepis art. 42 w zw. z art. 87 ust. 1 pkt 12 lit. c oraz art. 87 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy /Dz. U. z 2023 r. poz. 735 z późn. zm./) – będzie to w istocie zachowanie uprawnienia wywodzonego z art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy specjalnej, z tym tylko zastrzeżeniem, że brak będzie już obowiązku dokonywania powiadomienia powiatowego urzędu pracy, przewidzianego w tym przepisie;

2) prawo do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na takich samych zasadach jako obywatele polscy, a zatem również na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – będzie to w istocie zachowanie uprawnienia wywodzonego z art. 23 ust. 1 ustawy specjalnej.

Zmiany w przepisach dotyczących finansowania zadań oświatowych oraz rozwiązania ułatwiającej organizację pracy szkół.

Zgodnie z proponowanym brzmieniem **art. 50 ust. 6** w 2025 roku realizacja dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie ustawy specjalnej albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa będzie nadal finansowana z Funduszu Pomocy.

Zaproponowana zmiana w **art. 50a** polega na ustaleniu terminu (tj. dnia 30 września 2025 r.), do którego będą stosowane obecnie obowiązujące przepisy art. 50a zmienianej ustawy. Oznacza to, że od dnia 1 października 2025 r. prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne niepubliczne szkoły podstawowe dla dorosłych, niepubliczne licea ogólnokształcące dla dorosłych, niepubliczne branżowe szkoły II stopnia oraz niepubliczne szkoły policealne będą otrzymać dotacje, o których mowa w art. 26 ust. 2 i 4–5a oraz art. 31a ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1400, z późn. zm.), na słuchaczy – obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w okresie od 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami zbrojnymi w Ukrainie.

Zmiana **art. 50b** jest związana z tym, że niezbędnym jest zabezpieczenie na 2025 rok środków finansowych z Funduszu dla jednostek samorządu terytorialnego na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów publicznych i niepublicznych szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży oraz szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, w zakresie, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania ustalonych dla tych szkół. Przepisy art. 55 ust. 5 i 6 oraz art. 69 ust. 5 w zakresie stosowania art. 55 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych stosuje się odpowiednio. Jednostki samorządu terytorialnego składają wnioski o przyznanie środków z Funduszu do wojewodów.

W celu uniknięcia podwójnego finansowania uczniów będących obywatelami Ukrainy z Funduszu Pomocy oraz ze środków pochodzących z dotacji celowej na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w 2025 r. oraz ze środków pochodzących z części oświatowej subwencji ogólnej w roku 2025, proponuje się wprowadzenie przepisu wyłączającego finansowanie wyżej wymienionej grupy uczniów ze środków pochodzących z dotacji celowej oraz w ramach części oświatowej subwencji ogólnej, podlegającej podziałowi algorytmicznemu (**art. 50ba**).

Wprowadzane w **art. 50c ust. 10 i 11** regulacje mają na celu przedłużenie obowiązywania przepisów dotyczących ustalania wysokości dotacji dla publicznych szkół, w których realizuje się obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, w 2026 roku. Dodawane przepisy ust. 10 i 11 umożliwią kontynuację stosowania rozwiązań funkcjonujących od 2023 r. na podstawie art. 50c ust. 4-9 ustawy. Zaproponowane regulacje są analogiczne do regulacji dotyczących ustalania wskaźnika zwiększającego w latach 2023 – 2025 r. (różnice między dotychczas stosowanymi regulacjami a regulacjami dotyczącymi roku 2026 wynikają z zakończenia wsparcia, o którym mowa w art. 50 ust. 6, z dniem 31 sierpnia 2025 r.).

Proponowana zmiana w **art. 52a** spowoduje powrót do stosowania – regulujących kwestie rozliczania między gminami kosztów zapewnienia wychowania przedszkolnego – ogólnych przepisów art. 50 ust. 2, 4 i 5 oraz art. 51 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych w stosunku do dzieci obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie. Wskazane wyżej ogólne przepisy zaczną obowiązywać od miesiąca następującego po miesiącu zakończenia wsparcia z Funduszu Pomocy skierowanego do jednostek samorządu terytorialnego, o którym mowa w projektowanym art. 50 ust. 6.

Dodanie w **art. 55b ust. 1a** spowoduje, że uczniowie, którzy rozpoczęli w latach szkolnych 2022/2023–2023/2024 dodatkową naukę języka polskiego, będą mieli do niej prawo przez okres nie dłuższy niż 36 miesięcy, licząc jednym ciągiem począwszy od momentu jej rozpoczęcia. Do wskazanego okresu wlicza się ferie szkolne i inne dni wolne od zajęć dydaktyczno-wychowawczych będące częścią roku szkolnego, w czasie których zajęcia nie są organizowane. Wydłużenie o 12 miesięcy okresu, przez który uczniowie mogą uczestniczyć w dodatkowych zajęciach z języka polskiego wpłynie na poziom znajomości języka polskiego i sprawniejszą adaptację w środowisku rówieśniczym.

W związku ze znacznie zwiększoną liczbą uczniów w szkołach, wynikającą z uczęszczania do polskich szkół uczniów przybyłych z Ukrainy, a co się z tym wiąże – ze zwiększonymi potrzebami kadrowymi, w dalszym ciągu zachodzi potrzeba zapewnienia rozwiązań ułatwiających organizację pracy szkół. W związku z powyższym proponuje się przedłużenie na rok szkolny 2024/2025 rozwiązań polegających na:

- 1) umożliwieniu w szkole, w której utworzono dodatkowy oddział w celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i uczniom będącym obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, przydzielenia nauczycielowi, za jego zgodą, godzin ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż określony w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, z późn. zm.) – (**art. 56** ustawy);
- 2) umożliwieniu przydzielania godzin ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż określony w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela nauczycielowi języka polskiego, za jego zgodą, także w szkole, w której nie utworzono dodatkowego oddziału w celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i uczniom będącym obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa – (**art. 56a** ustawy);

- 3) zniesieniu wymogu potwierdzenia znajomości języka polskiego dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530), w przypadku zatrudnienia na stanowisku pomocy nauczyciela, o którym mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, z późn. zm.) osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – osoba zatrudniona na tym stanowisku musi posiadać znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki – (**art. 57** ustawy);
- 4) zniesieniu stosowania przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych w razie podjęcia przez uprawnionego pracy w jednostkach, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, na stanowisku (**art. 58** ustawy):
 - a) pomocy nauczyciela, o którym mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
 - b) nauczyciela języka polskiego lub nauczyciela prowadzącego dodatkową naukę języka polskiego, o której mowa w art. 165 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
 - c) nauczyciela innego niż wymieniony powyżej, jeżeli w dniu nawiązania z nauczycielem stosunku pracy do szkoły uczęszcza co najmniej jeden uczeń będący obywatelem Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo który przebywa legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

Ponadto w **art. 57a** znosi się wymóg potwierdzenia znajomości języka polskiego dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, w przypadku zatrudnienia na stanowisku asystent międzykulturowy, o którym mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – osoba zatrudniona na tym stanowisku musi posiadać znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki.

Art. 58b przewiduje zmianę warunków przystępowania do egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2024/2025, dotycząca wprowadzenia możliwości nieprzystępowania do tego egzaminu z języka polskiego przez uczniów uchodźców z Ukrainy. Proponowana zmiana wynika z faktu, że uczniowie mimo niedoskonałej znajomości języka polskiego, ze względu na krótki pobyt na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, posiadają jednocześnie odpowiednią wiedzę i umiejętności z zakresu matematyki, oraz odpowiednią sprawność w zakresie języka obcego nowożytnego, które pozwolą im na kontynuację nauki na poziomie ponadpodstawowym. Natomiast ich sprawność językowa w zakresie języka polskiego będzie się podnosiła, w miarę upływu czasu.

Zwolnienie uczniów i słuchaczy z Ukrainy z obowiązku przystąpienia w roku szkolnym 2024/2025 do egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego wymaga również wprowadzenia epizodycznych przepisów (**art. 58c**) określających sposób przeliczania na punkty poszczególnych kryteriów rekrutacyjnych, o których mowa w art. 134 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, do szkół ponadpodstawowych: liceum ogólnokształcącego, technikum i branżowej szkoły I stopnia, na rok szkolny 2025/2026, tj. ustalić sposób przeliczenia na punkty oceny z języka polskiego wymienionej na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej przez ucznia lub słuchacza z Ukrainy, analogicznie jak w przypadku uczniów, o których mowa w § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 listopada 2022 r. w sprawie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego do publicznych przedszkoli, szkół, placówek i centrów (Dz. U. poz. 2431, z późn. zm.), czyli osób zwolnionych z obowiązku przystąpienia do danego przedmiotu lub przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty w związku ze szczególnym przypadkiem losowym lub zdrowotnym.

Osoby zwolnione z obowiązku przystąpienia do danego przedmiotu objętego egzaminem ósmoklasisty na podstawie ww. przepisów są w szczególnej sytuacji, której konsekwencją jest brak możliwości uzyskania punktów w ramach postępowania rekrutacyjnego za wyniki z danego przedmiotu egzaminu ósmoklasisty. Z tego tytułu nie mogą one być dyskryminowane w postępowaniu rekrutacyjnym. W ich przypadku ustalono odrębny sposób przeliczania punktów. Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązania, są systemowo stosowane wobec uczniów zwolnionych na podstawie art. 44zz ust. 2 ustawy o systemie oświaty i stwarzają dla nich możliwość konkurowania z innymi kandydatami w postępowaniu rekrutacyjnym. Określając odrębny sposób punktowania tych osób ustalono, że w ich przypadku przeliczane

będą na punkty oceny wymienione na świadectwie ukończenia szkoły z zajęć edukacyjnych, z których przeprowadzany jest egzamin ósmoklasisty.

Ustalona na podstawie ww. rozporządzenia w postępowaniu rekrutacyjnym maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania po przeliczeniu ocen z zajęć edukacyjnych wymienionych na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej jest równa maksymalnej liczbie punktów możliwych do uzyskania z danej części egzaminu ósmoklasisty lub z danego przedmiotu objętego egzaminem ósmoklasisty przez ucznia, który przystąpił do egzaminu ósmoklasisty.

Schemat podziału maksymalnej liczby punktów w postępowaniu rekrutacyjnym do szkół ponadpodstawowych w przypadku kandydatów zwolnionych z obowiązku przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty lub do danego przedmiotu objętego egzaminem ósmoklasisty na podstawie art. 44zw ust. 2 i art. 44zz ust. 2 ustawy o systemie oświaty

Ocena z zajęć edukacyjnych wymieniona na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej	stopień	Maksymalna liczba punktów w postępowaniu rekrutacyjnym
ocena z języka polskiego	celujący	35 pkt
ocena z matematyki	celujący	35 pkt
ocena z języka obcego nowożytnego	celujący	30 pkt
max		100 pkt
Wyniki ucznia, który przystąpił do egzaminu ósmoklasisty	wyniki z egzaminu ósmoklasisty w %	punkty w postępowaniu rekrutacyjnym
wynik z języka polskiego	100%	$x 0,35 = 35$ pkt
wynik z matematyki	100%	$x 0,35 = 35$ pkt
wynik z języka obcego nowożytnego	100%	$x 0,3 = 30$ pkt
max		100 pkt

Dodanie art. 64b, zmiana art. 71f i dodanie art. 100e.

Art. 64b - z dniem 23 sierpnia 2023 r. wygasł przepis art. 64a ustawy pomocowej, który zakładał, że przez 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r., psycholog – obywatel Ukrainy

przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mógł świadczyć usługi psychologiczne obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wsparcie obywatelom ukraińskim, w tym dostęp do publicznego systemu ochrony zdrowia, na tych samych zasadach, co obywatele polscy, gwarantuje ustawa pomocowa, która w sposób kompleksowy reguluje zakres, w tym zakres podmiotowy i sposób udzielania tej pomocy. Zgodnie z art. 37 ustawy, obywatel Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny, jest uprawniony do opieki medycznej udzielanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obejmującej świadczenia opieki zdrowotnej na zasadach i w zakresie, w jakim osobom objętym obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym przysługuje prawo do świadczeń na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146), z wyłączeniem leczenia uzdrowiskowego i rehabilitacji uzdrowiskowej, a także podania produktów leczniczych wydawanych świadczeniobiorcom w ramach programów polityki zdrowotnej ministra właściwego do spraw zdrowia. Tym samym osoby te mają prawo do wszystkich świadczeń w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, w tym świadczeń realizowanych przez psychologów. W celu zapewnienia odpowiedniej liczby specjalistów posługujących się językiem ukraińskim jest konieczny powrót do regulacji art. 64a. Nie zachodzi jednocześnie potrzeba wprowadzania regulacji przejściowej w odniesieniu do proponowanych zmian z uwagi na brak danych o liczbie osób korzystających z możliwości świadczenia usług psychologicznych obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed dniem 23 sierpnia 2023 r., jak i informacji o formie ich zatrudniania. Z uwagi na brak podstawy prawnej do świadczenia usług w okresie od dnia 23 sierpnia 2023 r. do dnia 30 czerwca 2024 r. osoby niespełniające kryteriów nie mogły być zatrudniane. Wynagrodzenie tych osób finansują podmioty lecznicze je zatrudniające, przy czym w kwocie zobowiązania przekazywanej comiesięcznie świadczeniodawcy przez Narodowy Fundusz Zdrowia z tytułu realizacji umowy udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej nie są wyodrębnione środki przekazywane na wynagrodzenia personelu medycznego, co praktycznie uniemożliwia zebranie informacji o liczbie osób korzystających z uprawnień przyznanych na podstawie art. 64a ustawy pomocowej.

Art. 71f - zgodnie z obecnie obowiązującym brzmieniem przepisu w przypadku, gdy z powodu konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy zaświadczenie lekarskie wystawione w zagranicznym zakładzie leczniczym lub przez zagranicznego lekarza nie może być przedłożone w ZUS lub płatnikowi składek, podstawą do ustalenia prawa do zasiłku chorobowego lub

zasiłku opiekuńczego dla obywateli Ukrainy mogą być skany lub zdjęcia zaświadczenia lekarskiego.

Propozycja zmierza do doprecyzowania, jakie dane powinno zawierać zaświadczenie lekarskie wystawione w zagranicznym zakładzie leczniczym lub przez zagranicznego lekarza. Z informacji przekazywanych w szczególności przez płatników składek zatrudniających ukraińskich obywateli wynika, że przedkładane są do nich zakodowane zaświadczenia lekarskie wystawione przez ukraińskich lekarzy.

Rozwiązania zawarte w art. 61 i art. 64 ustawy pomocowej cieszą się dużym zainteresowaniem ze strony lekarzy, lekarzy dentyków, pielęgniarek i położnych z Ukrainy – oznacza to, że pod koniec upływu terminów zawartych w tych przepisach spodziewany jest radykalny wzrost wniosków składanych na podstawie przedmiotowych przepisów, co może doprowadzić do braku możliwości rozpatrzenia tych spraw w ustawowych terminach.

Dlatego też zaproponowano, aby do spraw tych do dnia 31 grudnia 2024 r. miała zastosowanie regulacja **art. 100e** przygotowana na wzór obowiązującej regulacji art. 100d ustawy, która zakłada m.in. zawieszenie biegu terminów w sprawach administracyjnych. Takie rozwiązanie jest wskazane z uwagi na incydentalny charakter regulacji art. 61 i 64, który nie uzasadnia zatrudnienia dodatkowych osób zajmujących się rozpatrywaniem ww. wniosków. Do tej pory na podstawie art. 61 ustawy pomocowej wpłynęło już ok. 4200 wniosków lekarzy i lekarzy dentyków, a na podstawie art. 64 ustawy pomocowej ok. 2000 wniosków pielęgniarek i położnych.

Zmiany innych ustaw.

Zmiany w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyki.

Zmiany przewidują wprowadzenie wymogu wykazania się znajomością języka polskiego minimum na poziomie B1 (średnio zaawansowany – osoby posługujące się językiem obcym w stopniu średnio zaawansowanym, potrafią z łatwością komunikować się z rodzimymi użytkownikami danego języka obcego) przez lekarzy i lekarzy dentyków, którzy uzyskali kwalifikacje poza Unią Europejską i posiadają zgodę ministra właściwego do spraw zdrowia na wykonywanie zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskaną w ramach tak zwanej procedury uproszczonej. Zgodnie z treścią proponowanej zmiany wyżej wskazani lekarze i lekarze dentyki w celu uzyskania prawa wykonywania zawodu, które przyznaje

odpowiednia okręgowa rada lekarska będą zobowiązani do przedłożenia dokumentu poświadczającego znajomość języka polskiego minimum na poziomie B1. Wykaz dokumentów poświadczających znajomość języka polskiego minimum na poziomie B1 ogłosi minister właściwy do spraw zdrowia w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto w związku z koniecznością weryfikacji przez okręgowe rady lekarskie dodatkowego wymogu przed przyznaniem prawa wykonywania zawodu, proponuje się wydłużenie terminu na przyznanie prawa wykonywania zawodu, do 30 dni, oraz ustanawia się stosowne przepisy przejściowe.

Wprowadzenie dodatkowych zmian w art. 7 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry (dalej: ustawa) ma na celu ułatwienie lekarzom i lekarzom dentystrów, którzy wykonują zawód w ramach tzw. procedury uproszczonej uregulowanej w art. 7 ust. 2a-2k i ust. 9-22 ustawy uzyskania pełnych kwalifikacji lekarza/lekarza dentystry.

W dodawanych przepisach proponuje się wprowadzenie możliwości uznania stażu podyplomowego, jeżeli zostaną spełnione odpowiednie warunki. Warunki te mają na celu promowanie i jednocześnie gratyfikację w postaci uznania stażu podyplomowego za wykonywanie zawodu lekarza w podmiotach leczniczych udzielających świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Odbycie lub uznanie stażu podyplomowego jest warunkiem koniecznym do uzyskania pełnego bezterminowego prawa wykonywania zawodu. Staż podyplomowy trwa odpowiednio 13 miesięcy w przypadku lekarzy i 12 miesięcy w przypadku lekarzy dentystrów. Konieczność odbycia stażu podyplomowego jest dość problematyczna dla lekarzy spoza Unii Europejskiej (dalej: UE), czyli również dla lekarzy z Ukrainy, gdyż aby odbyć staż, na ponad rok muszą niemal całkowicie zrezygnować z wykonywania zawodu w podstawowym miejscu pracy, co jest niekorzystne dla lekarza jak i podmiotu, w którym jest zatrudniony. Dlatego proponuje się, aby minister właściwy do spraw zdrowia mógł uznać, w drodze decyzji, czas wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach trybu uproszczonego za równoważny z odbyciem stażu podyplomowego jeżeli lekarz/lekarz dentysta przez łącznie 2 lata wykonywał zawód lekarza albo lekarza dentystry na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w łącznym wymiarze czasu odpowiadającym co najmniej równoważnikowi jednego etatu w podmiocie leczniczym, który udzielał w tym czasie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i uzyskał pozytywną opinię kierownika podmiotu leczniczego, w którym wykonywał zawód odpowiednio lekarza albo lekarza dentystry w wymiarze odpowiadającym co najmniej równoważnikowi jednego etatu minimum przez 12 miesięcy. Rozwiązanie to nie tylko pozwoli lekarzom i lekarzom dentystrów spoza UE na łatwiejsze uznanie kwalifikacji, ale też zachęci do podejmowania zatrudnienia w podmiotach leczniczych udzielających świadczeń opieki

zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Rozwiązanie to zapewni również oszczędności dla budżetu państwa, gdyż nie będzie konieczności finansowania stażu podyplomowego lekarzom i lekarzom denty stom, którzy skorzystają z proponowanego rozwiązania.

Ponadto proponuje się:

- wprowadzenie wymogu wskazania imienia i nazwiska opiekuna nadzorującego lekarza albo lekarza denty stę w zaświadczeniu od podmiotu leczniczego wydawanego w ramach procedury uzyskania zgody na wykonywania zawodu lekarza denty sty, na określony zakres czynności zawodowych, okres i miejsce zatrudnienia. Powyższe wynika z faktu, że w toku postępowań o udzielenie wyżej wskazanej zgody okazuje się, że podmiot, który chce zatrudnić lekarza/lekarza denty stę nie zatrudnia osoby mogącej pełnić funkcję opiekuna, którego obecność jest konieczna szczególnie na początku zatrudnienia, aby zweryfikować umiejętności lekarza/lekarza denty sty,

- doprecyzowanie, że podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 2i pkt 4 ustawy to podmioty, które udzielają świadczeń wyłącznie osobom, które znalazły się na terytorium RP w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy. Ustawodawca tworząc ten przepis zakładał, że podmioty takie będą tworzone np. przy granicy w formie szpitali polowych w sytuacji znacznego zwiększenia napływu rannych i poszkodowanych z Ukrainy. Biorąc pod uwagę, że w obecnym stanie prawnym, każdy podmiot leczniczy udziela świadczeń pacjentom z Ukrainy, przepis ten należy doprecyzować,

- doprecyzowanie, że na podstawie art. 7 ust. 2i pkt 1 ustawy lekarz albo lekarz denty sta może wykonywać zawód dodatkowo tylko w jednym podmiocie leczniczym, a wydając nową decyzję zawierającą zgodę na podstawie art. 7 ust. 2i pkt 1 ustawy minister właściwy do spraw zdrowia jednocześnie uchyla poprzednią decyzję zawierającą zgodę wydaną na tej podstawie. Wydając nową decyzję zawierającą zgodę, o której mowa w art. 7 ust. 2b ustawy minister właściwy do spraw zdrowia jednocześnie będzie uchylał poprzednią decyzję zawierającą zgodę wydaną na tej podstawie. Powyższe wynika z faktu, że coraz więcej lekarzy/ lekarzy denty stów występuje o zmianę wyżej wskazanych decyzji, chcąc pracować w innych podmiotach, podczas gdy założeniem rozwiązań dotyczących wykonywania zawodu na podstawie prawa wykonywania zawodu na określony zakres czynności zawodowych, okres i miejsce zatrudnienia, było żeby lekarz albo lekarz denty sta wykonywał zawód w jednym konkretnym miejscu, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach maksymalnie w dwóch miejscach,

- wprowadzić rozwiązanie, zgodnie z którym warunkowe prawo wykonywania zawodu nie będzie wygasać w przypadku uzyskania prawa wykonywania zawodu na innej podstawie, a

jedynie w przypadku uzyskania pełnego prawa wykonywania zawodu oraz w przypadku uzyskania prawa wykonywania zawodu na określony zakres czynności zawodowych, okres i miejsce zatrudnienia. Oznacza to, że lekarze i lekarze dentyści nie będą tracić warunkowego prawa wykonywania zawodu w przypadku uzyskania prawa wykonywania zawodu na czas stażu.

Wprowadza się również rozwiązanie, które zapobiega przechodzeniu z prawa wykonywania zawodu na określony zakres czynności zawodowych, okres i miejsce zatrudnienia na warunkowe prawo wykonywania zawodu. Instytucja warunkowego prawa wykonywania zawodu została wprowadzona docelowo tylko na czas stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, w celu przyspieszonego pozyskania kadr lekarskich do podmiotów leczniczych przeznaczonych do udzielania świadczeń zdrowotnych pacjentom chorym na COVID-19 i była przeznaczona tylko dla lekarzy i lekarzy dentyistów, którzy uzyskali kwalifikacje do wykonywania zawodu poza terytorium państw członkowskich UE oraz nie posiadali prawa wykonywania zawodu w RP. Maksymalnie uproszczona procedura uzyskania warunkowego prawa wykonywania zawodu miała umożliwić lekarzom i lekarzom dentyistom, którzy uzyskali kwalifikacje poza terytorium UE, szybsze rozpoczęcie wykonywania zawodu w czasie epidemii do momentu uzyskania przez nich prawa wykonywania zawodu na innej podstawie. Możliwość uzyskania warunkowego prawa wykonywania zawodu utrzymano jedynie dla obywateli Ukrainy, którzy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju przybyli na terytorium RP. Rozwiązanie to zostało wprowadzone art. 61 ustawy o pomocy. Trzeba jednak podkreślić, że intencją ustawodawcy było wprowadzenie rozwiązań wspierających szczególnie dostęp do rynku pracy dla lekarzy i lekarzy dentyistów, obywateli Ukrainy, którzy z uwagi na konflikt zbrojny opuścili swój kraj. Jest to rozwiązanie wyjątkowe i tymczasowe, zatem jeżeli lekarz/lekarz dentyista uzyskał wcześniej zgodę na wykonywanie zawodu na podstawie art. 7 ust. 2a ustawy nie powinien już korzystać z procedury, która jest przeznaczona co do zasady tylko dostosowania w wyjątkowych sytuacjach wynikających z epidemii i konfliktu zbrojnego na Ukrainie dla lekarzy albo lekarzy dentyistów, którzy z różnych przyczyn nie są w stanie uzyskać prawa wykonywania zawodu w innej procedurze.

W związku z tym, że przepisy nie precyzują co do zasady łącznego okresu korzystania z uprawnień uzyskanych w ramach procedury uproszczonej, a celem ustawodawcy było, aby lekarz i lekarz dentyista nie korzystał z tych uprawnień dłużej niż 5 lat i w czasie tych 5 lat dopełnił formalności w celu pełnego uznania kwalifikacji, wprowadza się przepis precyzujący, że łączny okres obowiązywania prawa wykonywania zawodu, o którym mowa w art. 7 ust. 2e i 13 ustawy nie może przekroczyć 5 lat, a termin ten liczy się od dnia wydania pierwszego

dokumentu „Prawo wykonywania zawodu lekarza” albo „Prawo wykonywania zawodu lekarza dentystry” na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Po upływie tego terminu prawo wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 2e i 13 ustawy wygasa.

Zmiany w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Propozycja uchylecia przepisów art. 106 ust. 2 i 3 ustawy o udzielaniu ochrony jest uzasadniona tym, że w chwili obecnej przepisy te nie mają już samodzielnej wartości normatywnej. Powtarzają one w istocie treść art. 4 ust. 1 dyrektywy 2001/55/WE, natomiast znaczenie podstawowe, w kwestii czasu, w jakim udziela się cudzoziemcom ochrony czasowej ma przepis art. 107 ust. 1 ustawy o udzielaniu ochrony, który odsyła w tym zakresie do okresu określonego w decyzji Rady Unii Europejskiej. Takimi decyzjami są w aktualnym stanie prawnym: decyzja 2022/382 oraz decyzja 2023/409. To właśnie odesłanie do takich decyzji jest wystarczające do jednoznacznego określenia okresu, w jakim zastosowanie mają przepisy Rozdziału 3 Działu III ustawy o udzielaniu ochrony oraz przepisy ustaw materialnych, przewidujących uprawnienia dla beneficjentów ochrony czasowej.

Zaproponowano, aby w art. 110 ust. 10 ustawy o udzielaniu ochrony nowych podstaw unieważnienia zaświadczenia potwierdzającego korzystanie przez cudzoziemca z ochrony czasowej. Oprócz obecnej podstawy dotyczącej tego, że ujawniono po wydaniu tego zaświadczenia, iż cudzoziemiec uzyskał dokument pobytowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1 dyrektywy 2001/55/WE, wydany przez organ innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zaproponowano, aby podstawą unieważnienia zaświadczenia było również to, że

1) cudzoziemiec nie był uprawniony do jego uzyskania (np. nie jest objęty zakresem odpowiedniej decyzji wykonawczej Rady Unii Europejskiej albo mają do niego zastosowanie przepisy innych ustaw dotyczące ochrony czasowej, np. ustawy specjalnej) – proponowany nowy przepis art. 110 ust. 10 pkt 1 lit. b,

2) cudzoziemiec pisemnie zawiadomił Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o zrzeczeniu się prawa do korzystania z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (np. w związku z zamiarem przeniesienia się do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej albo z zamiarem powrotu do państwa swojego pochodzenia) – proponowany nowy przepis art. 110 ust. 10 pkt 2.

Pozostała treść art. 110 ust. 10 ustawy o udzielaniu ochrony w obecnym brzmieniu, dotycząca sposobu unieważniania zaświadczenia (poprzez dokonanie stosownego wpisu do rejestru) zostałaby przeniesiona do nowego ust. 10a.

Propozycja zmiany brzmienia ust. 11 w art. 110 ustawy o udzielaniu ochrony stanowi skutek zmiany brzmienia ust. 10, i sprowadza się do uwzględnienia w konstrukcji tego przepisu sytuacji, w której cudzoziemiec, którego zaświadczenie zostało unieważnione, pozostał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Natomiast propozycja dodania ust. 12 do art. 110 ustawy o udzielaniu ochrony ma na celu zapewnienie gwarancji cudzoziemcom, których zaświadczenia zostały unieważnione z przyczyn określonych w ust. 10 w nowym, proponowanym brzmieniu, i którzy pozostają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie posiadając innych tytułów pobytowych, że będą mogli opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie 30-dniowym, określonym w przepisie art. 299 ust. 6 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach bez narażania się na wydanie wobec nich decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu. Ich sytuacja zostanie wówczas zrównana z sytuacją prawną cudzoziemców, których pozbawiono statusu uchodźcy czy ochrony uzupełniającej, czy cudzoziemców, których zezwolenia pobytowe zostały cofnięte.

Zmiany w ustawie z dnia 24 września 2010 r. - o ewidencji ludności

Propozycja zmiany w art. 8 pkt 24 a wynika z potrzeby doprecyzowania statusu NUE, a także wprowadzenia nowego statusu pobytowego CUKR.

Zmiany w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położniczej obejmują wprowadzenie wymogu wykazania się znajomością języka polskiego minimum na poziomie B1 (średnio zaawansowany – osoby posługujące się językiem obcym w stopniu średnio zaawansowanym, potrafią z łatwością komunikować się z rodzimymi użytkownikami danego języka obcego) przez pielęgniarki i położne, które uzyskały kwalifikacje poza Unią Europejską i posiadają zgodę ministra właściwego do spraw zdrowia na wykonywanie zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskaną w ramach tak zwanej procedury uproszczonej. Zgodnie z treścią proponowanej zmiany wyżej wskazane pielęgniarki i położne w celu uzyskania prawa wykonywania zawodu, które przyznaje odpowiednia okręgowa izba pielęgniarska będą zobowiązani do przedłożenia dokumentu poświadczającego znajomość

języka polskiego minimum na poziomie B1. Wykaz dokumentów poświadczających znajomość języka polskiego minimum na poziomie B1 ogłosi minister właściwy do spraw zdrowia w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto w związku z koniecznością weryfikacji przez okręgowe rady pielęgniarek i położnych dodatkowego wymogu przed przyznaniem prawa wykonywania zawodu, proponuje się wydłużenie terminu na przyznanie prawa wykonywania zawodu, o którym mowa w art. 35a ust. 6 i 18 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej do 30 dni oraz ustanawia się stosowne przepisy przejściowe.

Zmiany w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Zmiana w art. 165 wprowadza stanowisko asystenta międzykulturowego. Asystent międzykulturowy udziela osobom, o których mowa w ust. 7 ustawy – Prawo oświatowe, pomocy w kontaktach ze środowiskiem szkolnym, a także współdziała z ich rodzicami oraz szkołą.

Przy zatrudnianiu osoby na stanowisku asystenta międzykulturowego będą miały zastosowane przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 listopada 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. 2021 r. poz. 2285) oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 maja 2023 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1102), które także wymagają zmiany.

Zmiany w ustawie z dnia 27 stycznia 2022 r.- o dokumentach paszportowych

Przepisy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 547), rozszerzyły zakres kompetencji ministra właściwego do spraw wewnętrznych, umożliwiając wydanie paszportu tymczasowego w szczególnie uzasadnionych przypadkach, których nie można w sposób oczywisty i jednoznaczny powiązać z ważnym interesem państwa polskiego – np. w celu wzięcia udziału w działaniach o charakterze ratowniczym lub humanitarnym na terytorium innego państwa, które to działania mogą być realizowane na potrzeby i w interesie państwa sąsiadującego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W tym celu, minister właściwy do spraw wewnętrznych uruchomił punkt wydawania paszportów tymczasowych na Lotnisku Chopina Warszawa. Dotychczasowa praktyka funkcjonowania punktu wskazuje na duże zainteresowanie obywateli z całego kraju

otrzymaniem tego rodzaju dokumentu. Dążąc do przybliżenia tej usługi obywatelom, projektowany przepis art. 48 ust. 5 ustawy o dokumentach paszportowych, umożliwia ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych upoważnienie wojewody do wydawania, w przypadkach o których mowa w art. 6 ust. 3, tzw. szybkich paszportów tymczasowych w portach lotniczych.

Wnioski z pilotażu prowadzenia punktu wydawania paszportów tymczasowych na Lotnisku Chopina Warszawa wskazują, że w odbiorze społecznym postrzegany jest także jako punkt informacyjny z zakresu spraw obywatelskich, również dla obywateli innych państw, a w ostatnim czasie przede wszystkim dla obywateli Ukrainy.

Przepisy przejściowe.

Z propozycją rozszerzenia katalogu podmiotów, do których odnosi się ustawa wiąże się konieczność opracowania regulacji przejściowej – **art. 8 projektu**, która będzie dotyczyć różnych aspektów rozszerzenia zakresu podmiotowego ustawy specjalnej.

Po pierwsze, zaproponowano, aby w sposób jednoznaczny została uregulowana sytuacja małoletnich osób w kontekście posiadania zasadniczego uprawnienia pobytowego określonego w art. 2 ust. 1 ustawy, to jest, aby w przypadku, gdy przybycie takiej osoby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi nastąpiło przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy (tj. gdy art. 1 ust. 2 ustawy specjalnej miał jeszcze dotychczasowe brzmienie), oczywiście przy założeniu, że miało to miejsce w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., osoba taka nabywała uprawnienie pobytowe (pobyt uznawany za legalny) oraz towarzyszące temu uprawnienia dodatkowe uregulowane w przepisach ustawy specjalnej, od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej.

Po drugie w odniesieniu do osoby, która przebywała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed wejściem w życie przepisów rozszerzających zakres podmiotowy ustawy, określony w art. 4 ust. 2 ustawy termin na złożenie wniosku o nadanie numeru PESEL UKR, o którym mowa w art. 4 ust. 1, lub na złożenie wniosku o nadanie statusu „UKR”, o którym mowa w art. 4 ust. 1a, biegł od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Po trzecie, mając na względzie to, że pośród małoletnich, którzy na skutek proponowanej zmiany objęci zostaną zakresem podmiotowym ustawy specjalnej, będą się znajdowały takie osoby, którym Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców wydał zaświadczenie potwierdzające korzystanie z ochrony czasowej, o którym mowa w art. 110 ust. 5 ustawy o udzielaniu ochrony, proponuje się, aby równoległe z „przejściem” tych osób z reżimu jednej ustawy do drugiej

wiązała się autonomiczna podstawa prawna do unieważnienia przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców tych zaświadczeń, z jednoczesnym zastosowaniem nowych przepisów art. 110 ust. 10a i 11 ustawy o udzielaniu ochrony – dotyczących czynności unieważnienia zaświadczeń oraz sposobu powiadamiania o nim, oraz jednoznacznym wyłączeniem stosowania nowego przepisu art. 110 ust. 12, jako nieadekwatnego w sytuacji, w której małoletni cudzoziemiec nie powinien mieć obowiązku opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Proponuje się, aby Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców unieważniał te zaświadczenia w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Po czwarte, projektowany przepis przejściowy, który łączy się bezpośrednio ze zmianą w art. 1 ust. 2 ustawy specjalnej, będzie zmierzał do właściwego w ocenie projektodawcy uregulowania sytuacji prawnej tych cudzoziemców, których obejmie zmiana zakresu podmiotowego ustawy specjalnej w kontekście wprowadzanego w nowych przepisach art. 42c–art. 42v tej ustawy szczególnego trybu przekształcenia uprawnienia pobytowego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 tej ustawy, w zezwolenie na pobyt czasowy przy wykorzystaniu karty pobytu, o której mowa w art. 226 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach. To uregulowanie przejściowe zostanie omówione poniżej, wraz uzasadnieniem nowego przepisu art. 42c ustawy specjalnej.

Propozycja brzmienia **art. 9 projektu** jest konsekwencją rezygnacji ze wsparcia osób przyjmujących obywateli Ukrainy. Przepisy przewidują procedurę przejściową dotyczącą udostępniania danych z rejestru w okresie wymagającym przeprowadzenia ewentualnych postępowań wyjaśniających. Po tym okresie rejestr wraz z danymi podlegać będzie przekazaniu do właściwego archiwum.

Propozycja brzmienia **art. 12** podyktowana jest zmianą wprowadzaną do art. 29 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy polegającą na przeprowadzaniu w stosunku do obywateli Ukrainy ubiegających się lub korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej rodzinnych wywiadów środowiskowych, wprowadza się przepis przejściowy wskazujący na odbieranie od tych osób, tak jak dotychczas, jedynie oświadczenia o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej, w przypadku postępowań wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej. Uzasadnione jest to charakterem świadczeń z pomocy społecznej zabezpieczających niezbędne potrzeby osób i rodzin, i co za tym idzie koniecznością niezwłocznego podejmowania decyzji, bez przedłużania dodatkowym wymogiem przeprowadzenia wywiadu w sytuacji gdy postępowanie już trwa i obywatel Ukrainy wraz z

wnioskiem o świadczenie złożył już oświadczenie o swojej sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej zgodnie z dotychczasowym wymogiem.

W związku z uchycieniem art. 30 ustawy wprowadza się przepis przejściowy **art. 13** dający możliwość przyznania świadczeń z pomocy społecznej osobom uprawnionym na podstawie art. 30, jeśli postępowania o te świadczenia zostały wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej.

Propozycja regulacji przejściowej, powiązanej z projektowanym art. 42 ust. 13 ustawy specjalnej, oraz dodawanym w art. 42 ust. 13a, ma na celu uwzględnienie sytuacji obywateli Ukrainy, którzy pomimo przeszkody do wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy określonej w art. 99 ust. 1 pkt 4 ustawy o cudzoziemcach, zdecydowali się na złożenie wniosków o udzielenie zezwoleń na pobyt czasowy nieobjętych obecnie zakresem przepisu art. 42 ust. 13 ustawy o pomocy, a które objęte zostaną tym przepisem na skutek proponowanej zmiany. Proponowana regulacja przejściowa zakłada, że jeżeli przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy nowelizującej nie zostanie wydane ostateczne postanowienie na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 4 ustawy o cudzoziemcach (postanowienie wojewody, od którego nie wniesiono zażalenia lub postanowienie Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców utrzymujące w mocy takie postanowienie wojewody) albo ostateczna decyzja umarzająca postępowanie, stanowiąca substytut odmowy wszczęcia postępowania, to wówczas do wniosku będzie należało stosować art. 42 ust. 13 ustawy o pomocy w nowym brzmieniu, co umożliwi jego procedowanie przez wojewodę. Przyjęcie takiego rozwiązania jest zasadne przede wszystkim ze względów celowościowych. Dzięki temu uniknie się konieczności „obsłużenia” przez wojewodów pewnej partii wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy złożonych przez obywateli Ukrainy jeszcze przed dniem 1 lipca 2024 r., w sposób, który nie będzie prowadził do udzielenia tym obywatelom Ukrainy oczekiwanych przez nich zezwoleń na pobyt czasowy, a dodatkowo ci sami obywatele Ukrainy będą uprawnieni do tego, aby ponownie składać wnioski o udzielenie tych zezwoleń. Takie podejście przyczyni się do zminimalizowania przypadków składania przez obywateli Ukrainy kolejnych wniosków do wojewodów. Wejście w życie projektowanej ustawy proponuje się określić na dzień 1 lipca 2024 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 4 lit. h w zakresie dodawanego ust. 13d, art. 1 pkt 7, art. 1 pkt 28, art. 4 pkt 1 lit. a i b oraz art. 25, które wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 26;

- 2) art. 1 pkt 4 lit. o i p w zakresie dodawanego ust. 20c oraz art. 4 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 27;
- 3) art. 1 pkt 4 lit b i d, art. 1 pkt 6, art. 1 pkt 38 oraz art. 6, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2024 r.

W ocenie projektodawcy projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

W trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Projekt nie podlega dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.